

ठाकुरबाबा नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ६

संख्या: २२

कार्यपालिकाबाट पारित मिति: २०८०।०८।११

प्रमाणिकरण: २०८०।०८।१२

प्रकाशन मिति: २०८०।०८।१३

भाग-२

ठाकुरबाबा नगरपालिका

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी संघसंस्था सञ्चालन, अनुगमन तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी मापदण्ड, २०८०

प्रस्तावना: प्रचलित सहकारी सम्बन्धी कानून र सहकारीको अन्तर्राष्ट्रिय मूल्य, मान्यता र सिद्धान्तहरूको अनुशरण गर्दै सहकारी संघ संस्थाले गर्ने कारोबारको नियमन कार्य प्रभावकारी बनाउन र सहकारी संघ संस्थाहरूको संचालन, विषय परिवर्तन, लेखापरीक्षण, कार्यक्षेत्र पुन निर्धारण तथा अनुगमन लगायतका कार्यहरूलाई व्यवस्थित गर्न ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी ऐन, २०७५ को दफा १०१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नगर कार्यपालिकाले यो मापदण्ड लागू गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस मापदण्डको नाम "सहकारी संघ संस्था संचालन, अनुगमन तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी मापदण्ड, २०८०" रहेको छ ।

(२) यो मापदण्ड तुरुन्त लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमा,

(क) "ऐन" भन्नाले ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी ऐन, २०७५ लाई जनाउनेछ ।

(ख) “कार्यक्षेत्र” भन्नाले सहकारी संघ संस्थालाई कारोबार गर्न तोकिएको भौगोलिक क्षेत्र वा निर्दिष्ट स्थानलाई जनाउनेछ ।

(ग) “बचत” भन्नाले ब्याज दिने गरी सहकारी संघ संस्थामा सदस्यहरूले नियमित वा आवधिक वा ऐच्छिक रूपमा सदस्यका नाममा जम्मा गरेको बचत रकमलाई जनाउनेछ । यस शब्दले सदस्यहरूका नाबालिग बालबालिकाको नाममा नियमित जम्मा हुने बचत रकमलाई समेतलाई जनाउनेछ ।

(घ) “प्राथमिक पूँजी कोष” भन्नाले संस्था संघको शेयर पूँजी र जगेडा कोषको रकमलाई जनाउनेछ ।

(ङ) “पूँजी कोष” भन्नाले सहकारी संस्था वा संघको प्राथमिक पूँजी र पूरक पूँजीको योग सम्झनु पर्छ र सो शब्दले कार्यालयले समय समयमा पूँजी कोष भनी तोकेको अन्य कोष समेतलाई जनाउनेछ ।

(च) “पूरक पूँजी कोष” भन्नाले संघ संस्थाको अन्य कोष मध्ये सहकारी विकास कोष, घाटा पूर्ति कोष, ऋण नोक्सानी व्यवस्था कोष, स्थीरकरण कोष तथा बाँडफाँड नगरेको मुनाफालाई जनाउनेछ ।

(छ) “मापदण्ड” भन्नाले सहकारी संघ संस्था संचालन, अनुगमन तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी मापदण्ड, २०८० लाई जनाउनेछ ।

(ज) “दर्ता अधिकारी” भन्नाले ऐनको दफा ६९, बमोजिम दर्ता गर्ने अधिकारीलाई जनाउनेछ ।

(झ) “विनियम” भन्नाले सम्बन्धित सहकारी संस्था वा संघको विनियमलाई जनाउनेछ ।

(ञ) “शेयर पूँजी” भन्नाले सहकारी संस्था संघको चुक्ता शेयर पूँजीलाई जनाउनेछ ।

(ट) “संघ” भन्नाले ठाकुरबाबा विशिष्टीकृत सहकारी संघलाई जनाउनेछ ।

(ठ) “संस्था” भन्नाले यस नगरपालिकालाई मात्र कार्यक्षेत्र बनाई कार्यरत सहकारी संस्थालाई जनाउनेछ ।

(ड) “सदस्य” भन्नाले सहकारी संघ संस्थाको विनियम बमोजिम शेयर खरिद गरी सदस्यता प्राप्त गरेको प्राकृतिक र कानूनी व्यक्तिलाई जनाउनेछ ।

(ढ) “समिति” भन्नाले सहकारी संघ संस्थाको विनियम बमोजिमका सञ्चालक समिति लगायतलाई जनाउनेछ ।

(ण) “साधारण सभा” भन्नाले सहकारी संघ संस्था को नियमित वार्षिक साधारणसभा तथा नियमानुसार बस्ने विशेष साधारणसभा समेतलाई जनाउनेछ ।

(त) “सहकारी सञ्जाल” भन्नाले ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी सञ्जाललाई जनाउनेछ ।

(थ) “कुल पूँजी कोष” भन्नाले शेयर पूँजी, जगेडा कोष, अन्य कोष र असल ऋण नोक्सानी व्यवस्थाको कुल योगलाई जनाउनेछ ।

परिच्छेद -२

सहकारी संस्थाको नाम र नाम परिवर्तन

३. सहकारी संस्थाको नाम सम्बन्धी मापदण्ड:

(१) संस्थाको नाममा “बैंक”, “फाइनेन्स”, “इन्भेष्टमेण्ट”, “डेभलपमेण्ट” तथा “वित्तीय संस्था” वा “कम्पनी” जनाउने शब्दहरू प्रयोग गर्न पाइने छैन । यस अगाडि यस्तो नाम राखी संस्था दर्ता भएको भए संस्थाले यस्तो नाम परिवर्तन गर्नुपर्नेछ ।

(२) नगरपालिकाभित्र एउटा नामको एक मात्र सहकारी संस्था रहनेछ । यो मापदण्ड प्रारम्भ भए पश्चात् सहकारी संस्था दर्ता गर्दा नगरपालिकाको नियमन क्षेत्राधिकारमा रहेका संस्थाहरूसँग नाम नजुट्ने गरी संस्था दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

- (३) संस्थाको नाममा कुनै निकाय वा समूह वा व्यक्तिबाट प्रवर्द्धित भनी उल्लिखित गर्न पाइने छैन ।
- (४) तोकिएको भौगोलिक कार्यक्षेत्र भन्दा व्यापक कार्यक्षेत्र जनाउने नाम राख्न पाइने छैन ।
- (५) संचालनमा रहेका अन्य संस्थाहरूको नामको अगाडि वा पछाडि उपसर्ग वा प्रत्यय वा अन्य शब्द जोडी संस्थाको नामाकरण गर्न पाइने छैन ।
- (६) संस्थाको नाम देवनागरी लिपीमा लेखिने नेपाली भाषामा हुनुपर्नेछ । अनुवाद गरी अंग्रेजी र नेपालीमा फरक नाम उल्लिखित गर्न पाइने छैन ।
- (७) प्रस्तावित संस्थाको नाम अर्थ खुल्ने गरी कम्तीमा दुई अक्षरको हुनुपर्नेछ । नामका लागि संक्षिप्त अक्षरको प्रयोग गर्न सकिने छैन ।
- (८) संस्थाको नाममा संस्थालाई चिनाउने विशेष नाम, व्यवसायिक विषय चिनाउने नाम र सहकारी संस्था लिमिटेड अनिवार्य रूपमा राखिएको हुनुपर्नेछ । यसअघि विशेष नाम तथा व्यवसायिक विषय चिनिने नाम उल्लिखित नगरिएका संस्थाहरूले यो मापदण्ड जारी भएपछि लगत्तै बस्ने साधारण सभाबाट निर्णय गरी विशेष नाम वा विषय थप्ने नामलाई पूर्णता दिनुपर्नेछ ।

४. संस्थाको नाम परिवर्तनको प्रक्रिया र कार्यविधि:

- (१) सामान्य अवस्थामा संस्थाको नाम परिवर्तनका लागि स्वीकृति दिइने छैन ।
- (२) विशेष नाम वा विषय उल्लिखित गर्ने प्रयोजन वा विषय परिवर्तन गर्ने प्रयोजन र संस्था एकीकरण भई नयाँ नाम राख्न चाहेमा दर्ता अधिकारीले नाम परिवर्तन गर्न स्वीकृति प्रदान गर्न सक्नेछ । तर विषय परिवर्तन गर्ने संस्थाले विशेष नाम परिवर्तन गर्न पाउने छैन ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम नाम परिवर्तन गर्न स्वीकृति दिइएमा सहकारी संस्थाहरूले उपयुक्त संचार माध्यमबाट सार्वजनिक सूचना प्रवाह गरी सबै सदस्यहरू र सरोकारवालाहरूलाई अनिवार्य रूपमा नाम परिवर्तन भएको व्यहोरा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिमको सूचना प्रकाशित गर्दा नाम परिवर्तन भएपछि साविक नामबाट गरिएको कारोबारको जिम्मेवारी नाम परिवर्तन हुने संस्थामै रहने कुरा समेत सूचनामा उल्लिखित गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद -३

सहकारी संस्थाको विषय परिवर्तन

५. सहकारी संस्थाको विषय परिवर्तन सम्बन्धी मापदण्ड:

- (१) नगरपालिकाको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाहरू, उत्पादक र उपभोक्ता प्रकृतिका विषयगत सहकारी संस्थाहरू एवं बहुउद्देश्यीय प्रकृतिका सहकारी संस्थाहरूले आफ्नो विषय अनुसार कारोबारको प्रकृति मिलाउन अथवा संस्था स्वयंको आवश्यकता अनुसार एक विषयबाट अर्को विषयमा रूपान्तरण हुन सक्नेछन् ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम विषय परिवर्तन गर्दा संस्थाको कार्य क्षमता, सदस्यहरूको आवश्यकता, व्यवसायिक सम्भाव्यता समेतको आधारमा निश्चित प्रक्रिया अनुसार हालको विषयलाई परिवर्तन गरी सहकारी संस्थाहरू अर्को विषयमा रूपान्तरण हुनुपर्नेछ ।
- (३) सहकारी संस्थाहरू देहाय बमोजिम एक विषयबाट अर्को विषयमा रूपान्तरण हुन सक्नेछन्:-

क) बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाबाट बचत तथा ऋण बाहेक अन्य विषयगत सहकारी संस्थामा वा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थामा ।

ख) बचत तथा ऋण बाहेक एक विषयको अन्य विषयगत संस्थाबाट बचत तथा ऋण बाहेक नै अर्को विषयको अन्य विषयगत सहकारी संस्थामा ।

(४) विषय परिवर्तन गर्न चाहने सहकारी संस्थाहरूले निम्न अनुसारको प्रक्रिया पूरा गर्नुपर्नेछ:-

(क) बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाबाट बचत तथा ऋण बाहेक अन्य विषयगत वा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थामा रूपान्तरण हुन:-

१. जुन विषयमा कारोबार गर्ने हो सोही विषयसँग सम्बन्धित उद्देश्य तथा कामहरू राखी विनियम संशोधन गर्ने ।
 २. आवधिक र ऐच्छिक बचत बापत संकलन गरेको बचत सम्बन्धित सदस्यहरूलाई फिर्ता गर्ने तथा रूपान्तरण भएपछि सो प्रकृतिको बचत संकलन नगर्ने व्यवस्था गर्ने ।
 ३. मुख्य व्यवसायिक कारोबार र बचतको संरचना तयार गरी तोकिएको सीमा कायम रहने गरी सदस्यहरूको नियमित बचत मात्र संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
 ४. सदस्यको बचत फिर्ता समेत गरी कारोबारमा बचतको हिस्सा र मुख्य कारोबारको हिस्सा समेत देखिने गरी वित्तीय प्रक्षेपण सहितको विवरण तयार गरी १ वर्ष भित्र कारोबार मिलान गरिसक्ने प्रतिवद्धता पेश गर्ने ।
 ५. बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थामा रूपान्तरण हुने भए सदस्य उत्पादन खरिद र सदस्यलाई उपभोग्य वस्तु विक्री सहितको मुख्य कारोबार राखी विनियम संशोधन गर्ने ।
 ६. माथि उल्लिखित प्रावधानहरूको आवश्यकता अनुसार विनियममा व्यवस्था गरी तथा प्रस्ताव समेत तयार गरी साधारणसभाको बहुमतले पारित गरेको हुनुपर्नेछ ।
- ५) बचत तथा ऋण बाहेक एक विषयको अन्य विषयगत सहकारी संस्थाबाट बचत तथा ऋण बाहेक नै अर्को विषयको अन्य विषयगत सहकारी संस्थामा वा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थामा रूपान्तरण हुन रूपान्तरित हुने विषय अनुसारको काम वा बहुउद्देश्यीय प्रकृतिको काम विनियममा राखी विनियम संशोधन गर्नुपर्नेछ ।
- ६) विषय परिवर्तन गर्न इच्छुक सहकारी संस्थाले उपदफा (४) बमोजिमको कागजातहरू तयार गरी र आवश्यकता अनुसार निर्णय समेत गरी सो कागजातको प्रतिलिपिहरू सहित निर्णय भएको पैंतीस दिनभित्र दर्ता अधिकारी समक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (७) उपदफा (६) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएपछि दर्ता अधिकारीले कागजातहरूको अध्ययन तथा आवश्यकता अनुसार स्थलगत निरीक्षण समेत गरी सम्पूर्ण प्रक्रिया पूरा भएको भए कागजात प्राप्त भएको तीस दिनभित्र विषय परिवर्तनको स्वीकृति सहित विनियम संशोधन स्वीकृत गरिदिनेछ ।
- (८) उपदफा (२) बमोजिम कागजातहरूको अध्ययनका क्रममा तथा स्थलगत निरीक्षणका क्रममा विषयवस्तुसँग सम्बन्धित थप कागजात एवं जानकारी माग भएमा उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।
- (९) उपदफा (७) बमोजिम विषय परिवर्तनको स्वीकृति पाएपछि संस्थाले विषय परिवर्तन भएको व्यहोराको जानकारी सदस्य एवं सरोकारवालाहरूलाई सार्वजनिक सूचनाको माध्यमबाट गराउनुपर्नेछ ।

परिच्छेद -४शेयर पूँजी र बचत परिचालन६. शेयर पूँजी सम्बन्धी मापदण्ड:

- (१) संस्थाले जारी गर्ने कूल शेयरपूँजीको रकम संस्थाको विनियममा उल्लिखित गर्नुपर्नेछ ।
- (२) संस्थाको विनियममा उल्लिखित भएको कूल शेयर पूँजी चुक्ता शेयर पूँजीको बढीमा ५ गुणासम्म हुनुपर्नेछ ।
- (३) संस्थाले सबै बचतहरूमा निर्धारित ब्याजदर बमोजिम ब्याज दिनुपर्नेछ ।

तर एकै प्रकृतिको खातामा एकै समयमा विभिन्न सदस्यहरूबाट सङ्कलित बचतको ब्याजदरमा फरक पर्ने गरी ब्याज प्रदान गर्न पाइने छैन ।

- (४) संस्थामा प्राथमिक पूँजीकोष र बचत दायित्वको अनुपात १:१५ हुनुपर्नेछ ।
- (५) शेयर पूँजीकोषको दश गुणासम्म बचत सङ्कलन गर्नुपर्नेछ ।
- (६) व्यक्तिगत बचत सीमा तीसलाख भन्दा बढी बनाउन पाइने छैन ।

७. लेखा राख्ने प्रणाली: संस्थाका सदस्यहरू बीच लाभांश वितरण प्रयोजनको लागि नगद आधार (Cash Basis) मा ब्याज आय लेखा राखी अन्य प्रयोजनका लागि प्रोदभावी आधार (Accrual Basis) मा कारोबारको लेखा राख्नु पर्नेछ । नगदमा प्राप्त नभएको ब्याजलाई पाउनु पर्ने ब्याज हिसाबमा खर्च लेखी ब्याज मुलतवी हिसाब (Interest Suspense A/C) मा जम्मा गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

८. ऋण लगानीका लागि प्रक्रिया:

- (१) संस्थाले आफ्नो सदस्यलाई उपलब्ध स्रोत, जोखिम विश्लेषण एवं संस्थाको कूल पूँजी कोषको आधारमा ऋण प्रदान गर्नुपर्नेछ । यसरी ऋण प्रवाह गर्दा प्रति सदस्य कूल पूँजी कोषको बढीमा दश प्रतिशत मात्र गर्नुपर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम ऋण प्रदान गर्दा ऋण लगानीको उद्देश्य खुलाउनु पर्नेछ र मूलतः संस्थाको उद्देश्य अनुसार स्वीकृत परियोजनाको आधारमा ऋण लगानी गर्नुपर्नेछ । ऋण लगानी पश्चात् लगानी र प्रतिफल प्राप्त भए नभएको निरन्तर निगरानी र अनुगमन गरी सोको प्रतिवेदन सञ्चालक समितिमा छलफल गर्नुपर्नेछ ।
- (३) प्रस्तावित ऋण रकम उचित सुरक्षण हुने गरी जायजथा धरौटी वा कुनै सदस्यको धन जमानीमा मात्र संस्थाले ऋण लगानी गर्नुपर्नेछ ।

तर, संस्थाले जेथा जमानी नभएका सदस्यहरूलाई कुनै वा केही सदस्यहरूको बचत रकम धितो रहने शर्तमा वा संस्थाको स्वीकृत नीति बमोजिम सामुहिक जमानीमा लघु ऋण लगानी गर्न बाधा पर्ने छैन

- (४) ऋण लगानी गर्दा ऋण माग फारामको उपयोग, शेयर सङ्ख्या, बचत कारोबार, तिर्न सक्ने क्षमता, धितो मुल्याङ्कन प्रक्रिया, ऋण उपसमितिको सिफारिस वा स्वीकृति र अनुमोदन जस्ता पूर्व निर्धारित प्रक्रिया अवलम्बन गरी ऋण प्रदान गर्नुपर्नेछ ।
- (५) संस्थाले जेथा धितो राखी ऋण लगानी गर्दा ऋण लिने सदस्यको आफ्नै वा एकाघरका परिवारका सदस्यको नामको ऋणलाई थाम्ने गरी जेथा (Primary Collateral) धितो राखेर मात्र ऋण लगानी गर्नुपर्नेछ ।

- (६) संस्थाबाट प्रवाहित हुने सबै प्रकारका ऋण लगानीमा कूल परियोजना लागतको बढीमा ७० प्रतिशत अंश संस्थाबाट र घटीमा ३० प्रतिशत अंश ऋणी सदस्यको स्व-पूँजीबाट व्यहोर्ने गरी ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ । सदस्यहरूलाई घरजग्गा खरिद गर्न ऋण दिनु पर्ने भएमा कूल मूल्यको बढीमा ४० प्रतिशत मात्र लगानी गर्न सकिनेछ । संस्था वा संघले कूल ऋण लगानीको २५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी घर जग्गामा कर्जाको सीमा निर्धारण गर्नुपर्नेछ ।
- (७) रु. १० लाख भन्दा माथिको कूल परियोजना लागत निर्धारण गर्दा संस्थागत मूल्यांकनकर्ताहरूबाट र अन्यमा कुनै एक सञ्चालक, ऋण उपसमिति सदस्य र व्यवस्थापकको सामूहिक टोलीले मूल्यांकन गर्नुपर्नेछ ।
- (८) संस्थाले आफ्नो सदस्यको शेयर प्रमाणपत्र धितो जमानी राखी कर्जा प्रवाह गर्न पाउने छैन ।
- (९) संस्था दर्ता हुँदाका बखत रहेका सदस्य बाहेक अन्यको हकमा सदस्यको रूपमा तीन महिनासम्म संस्थामा नियमित बचत गरे पछि मात्र कर्जा प्रवाह गर्न सकिनेछ ।
- (१०) संस्थाले ऋण लगानी गर्दा घट्टो दरमा ब्याज हिसाब गर्नुपर्नेछ । ब्याज पूँजीकरण गर्न पाइने छैन ।
- (११) धितो बापतको सम्पत्ति संघ संस्थाको नाममा दृष्टिवन्धक वा रोक्का गराई राख्नु पर्नेछ । सञ्चालक वा अन्य कुनै व्यक्ति नाममा राख्न पाइने छैन ।
- (१२) संस्थाका सञ्चालक तथा लेखा समितिका ४९ प्रतिशत भन्दा बढी पदाधिकारीहरूलाई एकै अवधिमा ऋण लगानी गर्न पाइने छैन ।
- (१३) संस्थाको सञ्चालक समिति, लेखा समिति, ऋण उप-समितिका पदाधिकारी तथा व्यवस्थापकले लिएको ऋणको विवरण मासिक रूपमा दर्ता अधिकारी समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (१४) संस्थाको निष्क्रिय कर्जा (Non Performing Loan) कुल कर्जाको पाँच प्रतिशतभन्दा कम कायम गर्नुपर्नेछ ।
- (१५) संस्थाको नकमाउने सम्पत्ति (Non Performing Assets) जस्तै: घर, जग्गा, उपकरण, कार्यालय सामान, नगद, पेशकी, चल्ती खाताको रकम लगायत कुल सम्पत्तिको पाँच प्रतिशतभन्दा कम कायम गर्नुपर्नेछ ।
- (१६) सदस्यहरूलाई एकै अवधिमा ऋण लगानी गर्दा फरक ब्याजदर कायम गर्न पाइने छैन ।
- (१७) संस्थाले एकलाखभन्दा बढीको ऋण लगानी गर्दा सामूहिक जमानी वा व्यक्तिगत धन जमानी वा धितो लिएर मात्र गर्नुपर्नेछ ।
- (१८) ऋणको क्षेत्रगत वर्गीकरण गर्नुपर्नेछ ।
- (१९) महामारी वा विपदको समयमा बाहेक ऋणको पुर्नतालिकीकरण र पुर्नसंरचना गर्न पाइने छैन ।
- (२०) प्रवाह भएको कुल ऋणको कम्तीमा एकाउन्न प्रतिशत ऋण उत्पादन तथा आयमूलक व्यवसायमा लगानी गर्नुपर्नेछ ।
१. **ऋणको वर्गीकरण:** संघ वा संस्थाले आफ्ना सदस्यलाई ऋण लगानी गर्दा संस्थाहरूको हकमा देहाय बमोजिम ऋण नोक्सानी कोषको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

ऋणको वर्गीकरण	भाका नाघेको अवधि	ऋण नोक्सानी कोषको व्यवस्था
असल ऋण	भाका ननाघेको	१ प्रतिशत
शंकास्पद ऋण	१ वर्ष सम्म	३५ प्रतिशत
खराब ऋण	१ वर्ष भन्दा बढी	१०० प्रतिशत

१०. पेशकी लिन नपाइने:

- (१) संस्थाका सञ्चालक, व्यवस्थापक र लेखासमितिका पदाधिकारीहरूलाई काम र पेशकी फर्छ्योट समयसीमा नतोकी पेशकी दिन पाइने छैन ।

(२) उपदफा (१) विपरीत व्यक्तिगत प्रयोजनका लागि लिएको पेशकी रकमलाई ऋण सरह मानी अधिकतम व्याज सहित असूल उपर गर्नु गराउनु पर्नेछ ।

११. तरलता तथा आर्थिक स्रोत परिचालन सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) बचत तथा ऋण सम्बन्धी कारोबार गर्ने प्रत्येक संस्थाले कूल बचत रकमको कम्तीमा १५ प्रतिशत रकम तरलता नियमित राख्नु पर्नेछ भने अन्य संस्थाले न्यूनतम १० प्रतिशत तरलता नियमित राख्नु पर्नेछ । उक्त सीमाभन्दा न्यून तरलता भएमा व्यवस्थापकले सञ्चालक समितिलाई तुरुन्त जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(२) नगद मौज्दात, बैंक मौज्दात, सरकारी ऋण पत्रमा गरिएको लगानी र सहकारी बैंक तथा बचत तथा ऋण सहकारी संघमा रहेको बचत रकमलाई तरलताको रूपमा गणना गरिनेछ ।

(३) प्रत्येक हप्ताको अन्तिम दिनलाई आधार मानी तरलताको गणना गर्नुपर्नेछ । यो गणना आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समावेश गर्नुपर्नेछ ।

(४) तरलता व्यवस्थापनमा सञ्चालक समिति र व्यवस्थापक जिम्मेवार हुनेछन् ।

(५) संस्थाले तोकिए बमोजिमको तरलता व्यवस्थापन नगरी लाभांश वितरण गर्न पाउने छैन । उक्त तरलता व्यवस्थापन नगरी लाभांश वितरण गरेमा सञ्चालक समिति र व्यवस्थापकबाट दामासाहीले असुलउपर गरी जगेडा कोषमा दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

(६) संघ संस्थाले अस्पताल, विद्याल, क्याम्पस, होटल व्यवसाय, पेट्रोल पम्प लगायतका परियोजना सञ्चालन गर्ने उद्देश्य तथा कार्यहरू विनियममा समावेश नगरी लगानी गर्न पाइने छैन ।

(७) संस्थाले सदस्यको बचत रकम परिचालन गरी उपदफा (६) बमोजिमका परियोजनामा लगानी गर्नुहुँदैन । यस्ता परियोजनामा बाह्य ऋण कुल सम्पत्तिको पाँच प्रतिशतमा नबढ्ने गरी गर्नुपर्नेछ ।

(८) संस्थाले स्वीकृत विनियमको उद्देश्य र कार्य विपरीत व्यापार मात्र गर्ने उद्देश्यले कुनै पनि मालसामान तथा अचल सम्पत्ति खरिद गर्न पाइने छैन ।

परिच्छेद-५

सहकारी संघ संस्थाको अनुगमन तथा निरीक्षण

१२. नगरपालिकास्तरीय अनुगमन तथा निरीक्षण समिति:

(१) सहकारी संघसंस्थाहरूको अनुगमन तथा निरीक्षणका लागि देहाय बमोजिमको नगरपालिकास्तरीय अनुगमन समिति रहनेछ:-

दर्ता गर्ने अधिकारी:	संयोजक
सहकारी सञ्चालको अध्यक्ष:	सदस्य
योजना अधिकृत:	सदस्य
आन्तरिक लेखा परीक्षक:	सदस्य
सहकारी हेर्ने कर्मचारी:	सदस्य सचिव

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सहकारी अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-
- (क) अनुगमन गर्ने संघ संस्थाहरूको पहिचान, अनुगमन तथा कैफियत सुधारका विधिहरू तयार गर्ने ।
- (ख) अनुगमन टोली निर्माण गरी परिचालन गर्ने ।
- (ग) संघ तथा प्रदेशका अनुगमन टोली वा समितिलाई आवश्यक सहयोग र समन्वय गर्ने ।
- (घ) अनुगमन प्रतिवेदनमा देखिएका व्यहोराहरूमाथि आवश्यक छलफल गरी निर्देशन दिने ।
- (ङ) अनुगमनका क्रममा ऐन बमोजिम कुनै कसूर गरेको पाइएमा ऐन बमोजिम सजाय तथा जरिवानाका लागि दर्ता अधिकारी समक्ष सिफारिस गर्ने ।
- (च) अनुगमन प्रतिवेदन छलफलका लागि कार्यपालिकामा पठाउने ।
- (छ) अनुगमन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने ।

१४. सहकारी संस्थाको अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) ऐन तथा प्रचलित सहकारी कानूनहरूमा भएका व्यवस्थाका अतिरिक्त सहकारी संघसंस्थाहरूको अनुगमन तथा निरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था यस मापदण्ड बमोजिम हुनेछ ।

(२) नियमित अनुगमन: सहकारी संघसंस्थाहरूको नियमित अनुगमन देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) सहकारी संघ संस्थाको नियमित अनुगमन गर्दा अनुसूची- १ बमोजिमको अनुगमन निरीक्षण फाराम भरी सोको आधारमा अनुगमन प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) नियमित अनुगमन सम्पन्न गरेपछि सोको ७ दिनभित्र लिखित अनुगमन प्रतिवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (ग) उपखण्ड (ख) बमोजिम प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा दिइएका सुझावहरू कार्यान्वयन गर्नु गराउनु सम्बन्धित संघ संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।
- (घ) स्थलगत अनुगमनका अतिरिक्त संघसंस्थाबाट प्रतिवेदनहरू तथा सूचनाहरू माग गरी सो को माध्यमबाट समेत संघसंस्थाहरूको कामकारबाहीको नियमित अनुगमन गरी सुझाव दिन सकिनेछ । यसरी प्राप्त निर्देशनको समेत कार्यान्वयन गरी प्रगति विवरण पेश गर्नु सम्बन्धित संघ संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।
- (ङ) नियमित अनुगमनबाट दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको नियमित रूपमा अनुगमन गर्ने तथा आवश्यकता अनुसार थप अनुगमन समेत गर्न सकिनेछ ।

(३) सघन अनुगमन: सहकारी संघसंस्थाहरूको सघन अनुगमन देहाय बमोजिम हुनेछः-

- क) सघन अनुगमन गर्दा अनुगमन टोलीले अनुसूची- २ बमोजिमको बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाहरूको परिमाणात्मक र गुणात्मक पक्ष (PEARLS) तथा सदस्य केन्द्रीयता सूचक समेत देखिने सूचकहरू उल्लिखित अनुगमन निरीक्षण फाराम सोको आधारमा अनुगमन प्रतिवेदन तयार गर्नेछ । बचत तथा ऋण बाहेक मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाहरूको हकमा अनुसूची- ३ बमोजिमको अनुगमन तथा निरीक्षण फाराम भरी सोको आधारमा अनुगमन प्रतिवेदन तयार गरिनेछ ।

- ख) सघन अनुगमन गर्दा आवश्यकता अनुसार नेपाल राष्ट्र बैंक तथा अन्य निकायको समेत सहयोग लिन सकिनेछ ।
- ग) संघ संस्थाको सघन अनुगमन सम्पन्न भएपछि सोको ७ दिनभित्र अनुगमन टोलीले अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।
- घ) सघन अनुगमन टोलीबाट प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि नगरपालिकास्तरीय अनुगमन समितिबाट सम्बन्धित संघसंस्थाका सञ्चालक समिति र लेखा पदाधिकारिहरूलाई प्रतिवेदनमा देखिएका कैफियतहरू र दिइएका निर्देशनहरूको सम्बन्धमा संस्थाको प्रारम्भिक प्रतिक्रिया सहित बोलाई छलफल गरिनेछ ।
- ङ) उपखण्ड (घ) बमोजिमको छलफलपछि दिइएका निर्देशनहरू कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित संघ संस्थाका पदाधिकारिहरूलाई प्रतिबद्धता गराइनेछ ।
- च) उपदफा (६) बमोजिम निर्देशन कार्यान्वयनका लागि प्रतिबद्धता गरेपछि संस्थाले १५ दिनभित्र अनुगमनबाट दिइएका निर्देशनहरू कार्यान्वयन गर्नका लागि अनुसूची- ४ बमोजिमको ढाँचामा १ वर्षको कार्य योजना तयार गरी सञ्चालक समितिबाट पारित गराई दर्ता गर्ने अधिकारी समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ र सो कार्ययोजना बमोजिमको प्रगति विवरण समेत मासिक रूपमा दर्ता अधिकारी समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
- छ) सघन अनुगमनबाट दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको नियमित रूपमा फलो-अप गरिनेछ तथा आवश्यकता अनुसार पुनः अनुगमन समेत गर्न सकिनेछ ।
- ज) आवश्यक अन्य कार्यहरू गर्न सकिनेछ ।

(४) यस परिच्छेदमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि ऐन र प्रचलित सहकारी कानूनमा भएको व्यवस्था बमोजिम दर्ता गर्ने अधिकारी वा नगर कार्यपालिका वा कार्यपालिकाको सम्बन्धित समिति वा सहकारी हेर्ने शाखा स्वयंले सहकारी संघ संस्थाहरूको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्न कुनै बाधा पर्नेछैन ।

(५) संघ तथा प्रदेश कानूनमा गरिएको व्यवस्थालाई समेत अनुगमन तथा निरीक्षण सम्बन्धी थप आधारहरू बनाउन सकिनेछ ।

१५. अनुगमन सुविधा:

(१) अनुगमनमा खटिने जनशक्तिलाई अनुगमन कार्यमा खटिदा प्रति दिन एकहजार रूपैयाँ अनुगमन खर्च बापत उपलब्ध गराइने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सुविधा पाउने गरी अनुगमनका लागि जनशक्ति खटाउदा संस्थाको कारोबारको अवस्था हेरी एक संस्थामा बढीमा तीन दिनको लागि दुई जनासम्म जनशक्ति खटाउन सकिनेछ । तोकिएको समयभित्र अनुगमन सम्पन्न गरी प्रतिवेदन पेश गर्नु सम्बन्धित जनशक्तिको कर्तव्य हुनेछ ।

परिच्छेद-६

लेखा परीक्षण तथा लेखा परीक्षकले पालना गर्नु पर्ने मापदण्डहरू

१६. लेखा परीक्षक सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) सहकारी संघ संस्थाहरूको ऐनको दफा ५४, ५५ र ५६ बमोजिम लेखापरीक्षक नियुक्ति पश्चात् सोको जानकारी निम्न विवरण सहित तीन दिनभित्रमा दर्ता गर्ने अधिकारीलाई गराउनु पर्नेछ:-

(क) लेखापरीक्षकको नाम र ठेगाना,

(ख) विगत तीन वर्षको नियुक्त लेखापरीक्षकहरूको नाम, ठेगाना,

- (ग) लेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण इजाजत-पत्रको प्रतिलिपि,
- (घ) लेखापरीक्षकको नियुक्ति र पारिश्रमिक तोक्ने सम्बन्धी साधारण सभाको निर्णयको प्रतिलिपि,
- (ङ) सम्बन्धित लेखापरीक्षकले आफू संस्थाको लेखापरीक्षक नियुक्त हुन अयोग्य नभएको भनी दिएको लिखित जानकारीको प्रतिलिपि,
- (च) लेखापरीक्षकको करचुत्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (छ) लेखापरीक्षकको कार्यक्षेत्रगत शर्त (Term of Reference) ।

(२) सहकारी संघ संस्थाहरूले लेखापरीक्षक नियुक्ति गरेको प्रक्रिया नमिलेको वा अयोग्य भएको देखिएमा आवश्यक जाँचबुझ गरी दर्ता गर्ने अधिकारीले अर्को लेखापरीक्षक नियुक्तिको लागि सात दिनभित्र निर्देशन दिनुपर्नेछ र संस्थाले पुनः प्रक्रिया पूरा गरी अर्को लेखापरीक्षक नियुक्ति गरी जानकारी दिनुपर्नेछ ।

१७. लेखा परीक्षकले पालना गर्नुपर्ने मापदण्ड तथा कर्तव्य:

(१) लेखा परीक्षकले संघ संस्थाको लेखापरीक्षण गर्दा प्रचलित सहकारी तथा लेखापरीक्षण कानूनहरूले निर्दिष्ट गरेको व्यवस्थाका अतिरिक्त देहायका मापदण्डहरूको पालना गर्नुपर्नेछ:-

(क) रु. १ करोड भन्दा बढी बचत परिचालन गर्ने संघ संस्थाको लेखापरीक्षण गर्दा अनिवार्य रूपमा अनुसूची- ५ बमोजिमको ढाँचामा निम्न विषय समेत खुल्न गरी लड फर्म लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ:-

१) कार्यक्षेत्र बाहिर र गैर सदस्यसँग कारोबार गरे नगरेको, गरेको भए त्यस्ता व्यक्ति कतवा निकायहरूको संख्या र कारोबारको विवरण,

२) बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने संघ संस्थाको PEARLS का आधारमा वित्तीय अवस्था,

३) शेयर सदस्यहरूलाई शेयर लगानीको १८ प्रतिशतसम्म मात्र लाभांश बाड्न पाइने प्रावधान विपरीत अन्य कुनै नामबाट थप रकम उपलब्ध गराए नगराएको, गराएको भए सोको विवरण स्पष्ट रूपमा उल्लिखित गर्ने,

४) समितिका पदाधिकारी र व्यवस्थापकले लिएको पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधाहरू र सोको आधार,

५) समितिका पदाधिकारी र व्यवस्थापकले लिएको पेशकी रकम, पेशकी लिनुको उद्देश्य र पेशकी लिएको अवधि,

६) समितिका पदाधिकारी र व्यवस्थापकको नाममा रहेको ऋण रकम, ब्याज दर, ऋणको किसिम, भुक्तानीको अवस्था र ऋण स्वीकृतिको प्रक्रिया,

७) निजी कम्पनी वा फर्ममा गरिएको ऋण वा शेयर लगानी र त्यस्तो कम्पनी वा फर्मको धनी वा सञ्चालकहरू एवं सहकारी संस्थाका सञ्चालक समितिका पदाधिकारीहरू एकै भए नभएको विवरण,

८) जगेडा कोषको व्यवस्था र उपयोग,

९) ढुकुटी, कारोबार काउन्टर र मार्गस्थल नगदको बीमा व्यवस्था भए नभएको, भएको भए सोको विवरण,

१०) जोखिम कोषको व्यवस्था र जोखिममा रहेको लगानी,

११) आन्तरिक नियन्त्रण पद्धति प्रभावकारी भए नभएको सोको आधार,

- १२) लेखा समितिको सक्रियता, प्रभावकारिता र दिइएका सुझावहरूको कार्यान्वयनको अवस्था,
- १३) लिने दिने व्याज दरको औसत स्प्रेड दर र लिने दिने व्याजको अन्तर,
- १४) ऋण प्रवाहमा लिइएको सेवा शुल्कको दर र ऋण प्रवाहको काममा हुने खर्चसँगको तादम्यता,
- १५) कूल ऋण तथा शेयर लगानी एवं सम्पत्ति खरिदको शीर्षकगत विवरण,
- १६) लगानीको सुरक्षणको अवस्था र धितोको अवस्था,
- १७) नियमानुसार सरकारी राजस्व कट्टी र दाखिलाको अवस्था,
- १८) यसअघि गरिएको अनुगमन निरीक्षण प्रतिवेदन र सुझावहरूको कार्यान्वयनको अवस्था,
- १९) साधारणसभा एवं अन्य बैठकको नियमितता,
- २०) यस मापदण्ड बमोजिम पालना नगरिएका प्रमुख व्यवस्थाहरू ।

(ख) खण्ड (क) मा उल्लिखित मापदण्ड सम्बन्धमा कुनै द्विविधा उत्पन्न भएमा सम्बन्धित निकायमा लिखित रूपमा सुझाव माग गर्न सकिनेछ । यसरी सुझाव माग गरिएकोमा एक महिनाभित्र स्पष्ट सुझावहरू लिखित रूपमै दिनु पर्नेछ ।

(ग) खण्ड (ख) बमोजिम दिइएको सुझाव र खण्ड (क) बमोजिमका मापदण्ड अनुसारका यथार्थ विवरणहरू प्रतिवेदनले प्रकाश नपारेमा सोको लेखापरीक्षण गर्ने लेखा परीक्षकलाई नियमानुसार आवश्यक कारवाहीका लागि आरोपलाई पुष्ट्याई गर्ने आवश्यक कागजात सहित नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस् संस्थामा उजुरी गरिनेछ ।

(२) लेखापरीक्षकले लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेको पन्ध्र दिनभित्र प्रारम्भिक प्रतिवेदन सहकारी संस्थाको व्यवस्थापकीय प्रक्रियाका लागि उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(३) प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्राप्त भएको सात दिनभित्र व्यवस्थापकीय प्रतिक्रिया प्राप्त भएकोमा उपयुक्त लागेको परिमार्जन समेत समावेश गरी सात दिनभित्र अन्तिम प्रतिवेदन संख्यामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(४) सहकारी संघ संस्थाले उपदफा (३) बमोजिम पेश हुन आएको प्रतिवेदन साधारण सभाबाट अनुमोदन भएको पन्ध्र दिनभित्र नगरपालिकामा पठाउनुपर्नेछ ।

(५) लेखापरीक्षकले सहकारी संघ संस्थाका साधारण सदस्यहरूको हितलाई ध्यानमा राखी स्वतन्त्र, निर्भीक एवं पेशागत अनुशासनका अधीनमा रही आर्थिक कारोबारहरूको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता तथा औचित्य समेतको जाँच गर्नुका साथै व्यवसायिक सेवा सञ्चालनबाट उत्पन्न वित्तीय परीणामहरू, जोखिमवस्था तथा सावधानीजनक मानकहरूको पालनाको लेखाजोखा गरी स्थिति विवरण-पत्रले सहकारी संस्थाको सम्पत्ति तथा दायित्वको साँचो र मुनासिब अवस्था दर्शाए, नदर्शाएको निष्कर्षसहित प्रतिवेदन दिने कर्तव्य लेखापरीक्षकको हुनेछ ।

परिच्छेद-७

उजुरी तथा छानबिन

१८. उजुरी सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) ऐन तथा प्रचलित सहकारी कानूनमा भएको व्यवस्थाका अतिरिक्त उजुरी सम्बन्धी व्यवस्था देहायबमोजिम हुनेछः

(क) ऐन, प्रचलित सहकारी कानून तथा यस मापदण्डको प्रतिकूल हुने गरी सहकारी संघ संस्था, सञ्चालक समिति, लेखा सुपरीवेक्षण समितिका पदाधिकारी एवं सदस्य, व्यवस्थापक, कर्मचारी तथा शेयर सदस्यले कार्य गरेमा वा तिर्नु/बुझाउनु पर्ने रकम नतिरे/ नबुझाएमा नगरपालिकामा उजुरी गर्न सकिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उजुरी गर्दा संस्था वा सदस्यले अनुसूची- ६ बमोजिमको ढाँचाको उजुरी सम्बन्धी निवेदन सहित आफैले प्रमाणित गरी निम्नानुसारका कागजात तथा प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछः-

(क) नाम, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर खुल्ने निवेदन पत्र,

(ख) तिर्नु/बुझाउनु पर्ने रकम पुष्टि हुने रसिद/भौचर/नगद पास बुकको प्रतिलिपि,

(ग) सदस्यता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(घ) नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(ङ) अन्य प्रमाण तथा कागजात भए सोको प्रतिलिपि ।

१९. छानबिन सम्बन्धी व्यवस्था: ऐन तथा प्रचलित कानूनमा भएको व्यवस्थाका अतिरिक्त छानबिन सम्बन्धी व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) दफा १८ बमोजिमको उजुरी प्राप्त भएपछि सम्बन्धितलाई सो सम्बन्धमा पत्राचार गरी तिर्नु/बुझाउनु पर्ने रकम तिर्नु/बुझाउन वा सफाइ पेश गर्ने मौका प्रदान गरिनेछ,

(ख) खण्ड (क) बमोजिम तिर्नु/बुझाउनु पर्ने रकम नतिरे/नबुझाएमा वा सन्तोषजनक सफाइ पेश नगरेमा थप प्रमाण झिकाइ वा अनुगमन गरी वा नगरी थप कारबाही गर्न सकिनेछ,

(ग) खण्ड (क) र (ख) का अतिरिक्त सामान्य प्रकृतिका विवादमा सम्बन्धित पक्षहरूबीच छलफल गराई विवादको समाधान गर्नमा भूमिका निर्वाह गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद-८

विविध

२०. लाभांश वितरणमा प्रतिबन्ध: सहकारी संस्थाले संस्थाको अघिल्लो वर्षसम्मको खुद संचित नोक्सान पुरा नभएसम्म सदस्यहरूलाई लाभांश बाड्न पाइने छैन । ऐनले तोकेभन्दा बढी हुने गरी कुनै पनि नाममा शेयर सदस्यहरूलाई लाभांश बाड्न पाइने छैन ।

२१. जगेडा कोषमा सार्नुपर्ने: सहकारी संघ संस्थाले वितरण गरी बाँकी रहेको शेयर लाभांश कोष संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष र कर्मचारी बोनस कोषको रकम सोही वर्ष अनिवार्य रूपमा जगेडा कोषमा सार्नुपर्नेछ ।

२२. निष्क्रिय संघ संस्था: (१) लगातार २ (दुई) वर्ष देखि लेखापरीक्षण नगराउने, वार्षिक साधारणसभा नगर्ने र नगरपालिका तथा सम्बन्धित निकायमा समेत नियमित रूपमा विवरण नबुझाउने सहकारी संघ संस्थाहरूलाई निष्क्रिय सहकारी संघ संस्था मानी सोको विवरण सार्वजनिक गरिनेछ ।

(२) नियमित रूपमा लेखापरीक्षण नगराउने, निर्धारित समयमा साधारणसभा सम्पन्न नगर्ने, सहकारीका मूल्य र सिद्धान्तहरू, प्रचलित कानून तथा विनियमको परिपालना नगरेसम्म त्यस्तो संघ संस्थाहरूलाई नगरपालिकाबाट कुनै सेवा सुविधाहरू उपलब्ध गराइने छैन ।

(३) निष्कृत्य सूचीमा रहेका संघ संस्थाहरूलाई प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता खारेज तथा विघटनको प्रक्रियामा लगिनेछ ।

२३. विनियम संशोधन नगरिने: संस्थाको प्रारम्भिक साधारण सभाले विनियम संशोधन गर्न सक्नेछैन । यससम्बन्धी अन्य व्यवस्था ऐन तथा विनियम बमोजिम हुनेछ ।

२४. आचारसंहिता सम्बन्धी व्यवस्था: संघ संस्थाले सहकारी मूल्य र सिद्धान्तहरू ऐन, प्रचलित सहकारी कानून तथा विनियममा आधारित भई संघ संस्थाको पदाधिकारी र सदस्यहरूले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता तयार गरी लागू गर्नुपर्नेछ ।

२५. सहकारी संस्थाको कार्यालय सम्बन्धी व्यवस्था:

(१) संघ संस्थाको कार्यालय तोकिएको कार्यक्षेत्र भित्र स्थापना गर्नुपर्नेछ ।

(२) कार्यालयको स्थापना बढी शेयर सदस्यहरू बसोबास गर्ने क्षेत्रमा गर्नुपर्नेछ ।

(३) संघ संस्थाको कार्यालय स्थापना गरेको सात दिनभित्र दर्ता अधिकारीलाई लिखित रूपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(४) संघ संस्थाको कार्यालय सार्नु पर्दा दर्ता अधिकारीको पूर्व स्वीकृति लिई मात्र सार्नुपर्नेछ । कार्यालय सरेको सार्वजनिक रूपमा जानकारी गराउन उपयुक्त संचार माध्यमको उपयोग गर्नुपर्नेछ ।

२६. मासिक विवरण अध्यावधिक रूपमा राख्ने र दर्ता अधिकारीलाई पठाउने:

(१) कम्प्युटरमा अभिलेख राख्ने गरेका संस्थाहरूले आर्थिक तथा प्रशासनिक अभिलेखहरू मासिक रूपमा मुद्रण गरी प्रमाणित गरी राख्नु पर्नेछ । मासिक कारोबारको विवरण सदस्यहरूको जानकारीको लागि संघ संस्थाको कार्यालयले प्रकाशित गर्नुपर्नेछ ।

(२) वार्षिक रु. १ करोड भन्दा बढी बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाहरूले अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा प्रत्येक महिना भुक्तान भएको मितिले सात दिनभित्र दर्ता गर्ने अधिकारी समक्ष विवरण पेश गर्नुपर्नेछ । विवरण दाखिला नगर्ने संस्थालाई ऐन बमोजिम कारबाही हुनेछ ।

२७. सञ्चालक र लेखा सुपरीवेक्षण समितिको उम्मेदवार हुने व्यक्तिले मनोनयन पत्र पेश गर्ने: संघ संस्थाको सञ्चालक वा लेखा सुपरीवेक्षण समितिमा उम्मेदवार हुने व्यक्तिले अनुसूची- ८ बमोजिमको ढाँचामा मनोनयन पत्र निर्वाचन समिति समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

२८. लेखा सुपरीवेक्षण समितिले प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने: सहकारी संस्था वा संघको लेखा सुपरीवेक्षण समितिले प्रत्येक चौमासिकको आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सञ्चालक समिति समक्ष र वार्षिक साधारणसभामा अनुसूची- ९ बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

२९. सम्पत्ति खरिद बिक्री गर्दा पारदर्शिता अपनाउनु पर्ने: (१) संघ संस्थाले अचल सम्पत्ति खरिद वा बिक्री गर्दा साधारण सभाको निर्णय, निर्धारित खरिद बिक्री प्रक्रिया, घटाघट वा बढाबढको प्रक्रियाबाट संस्थालाई बढी फाइदा हुन सक्ने अवस्था र सदस्यहरूको गुनासो नआउने गरी पारदर्शिताको प्रणाली अवलम्बन गर्नुपर्नेछ ।

(२) संस्थाले घर जग्गा लगायत अचल सम्पत्ति खरिद वा बिक्री गर्दा पारदर्शी प्रक्रिया अवलम्बन गरे नगरेको साथै प्रचलित मूल्यबाट घटी बढी गरी संस्थाको अहित गरे नगरेको बारेमा अनुगमन गरी आवश्यक निर्देशन दिन सकिनेछ ।

३०. सम्पत्ति अन्य व्यक्ति वा निकायको नाममा राख्न नहुने: संघ संस्थाको सम्पत्तिहरू आफ्नै नाममा राख्नु पर्नेछ । सम्पत्तिहरू व्यक्ति वा अन्य कुनै निकायको नाममा राखेको पाइएमा सम्बन्धित पदाधिकारी र निर्णयमा सहभागी पदाधिकारीहरूलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही गरिनेछ ।

३१. विज्ञापन मार्फत सदस्यता विस्तार गर्नमा प्रतिबन्ध: संस्थाले सार्वजनिक रूपमा उपहार योजना राखी वा आकर्षक विज्ञापन गरी शेयर बिक्री, बचत सङ्कलन र ऋण प्रवाह गर्न पाउने छैन । यस मापदण्डको प्रतिकूल हुने गरी विज्ञापन वा सूचना वा दृश्य सामग्री प्रकाशन वा प्रसारण गरेमा प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही हुनेछ ।

३२. नगद मौज्दातको सुरक्षित व्यवस्थापन गर्नुपर्ने:

(१) बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने प्रत्येक संघ संस्थाले आफ्नो कार्यालयमा रहने न्यूनतम नगद मौज्दात, मार्गस्थल नगद र कारोबार काउन्टरको बीमा गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम बीमा गरिएको भन्दा बढी रकम कार्यालयमा मौज्दात राख्न पाइने छैन ।

(३) नगद रकम बैंकमा जम्मा नगरी नगदै कारोबार गर्ने र कुनै सञ्चालक वा शेयर सदस्य वा कर्मचारीले प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

३३. बचत तथा ऋणको वित्तीय कारोबार गर्ने संस्थाले गर्न नहुने कामहरू: बचत तथा ऋणको वित्तीय कारोबार गर्ने संस्थाले सहकारी कानून, विनियम र आन्तरिक नियम, कार्यविधि आदिले बन्देज गरेका कामका अतिरिक्त देहायका कामहरू गर्नु गराउनु हुँदैन:-

(क) वासलात बाहिरको कारोबारहरू (जस्तै: प्रतितपत्र, जमानत आदि),

(ख) सदस्यहरूलाई अधिविकर्ष (overdraft) कर्जा प्रवाह,

(ग) व्यापारिक उद्देश्यले घर जग्गाको खरिद बिक्री तथा सञ्चालकहरूको लगानीमा खोलिएको निजी उद्योग व्यवसायमा लगानी,

(घ) स्पष्ट नीति अनुसार गरिने लघु कर्जा कार्यक्रम बाहेक बीना सुरक्षणमा कर्जा प्रवाह,

(ङ) सुन चाँदी र शेयर प्रमाणपत्र धितो राखी कर्जा प्रवाह,

(च) चल्ती खाता संचालन गर्ने,

(छ) एकमुष्ट ३ वर्षभन्दा बढी अवधिको आवधिक बचत स्वीकार गर्ने,

(ज) विदेशी मुद्राको कारोबार वा मुद्रा विनिमय ।

३४. सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐन नियमको कार्यान्वयन:-

- (१) वित्तीय कारोबार गर्ने सहकारीका संघ संस्थाले प्रचलित सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, नियमावली र निर्देशिकामा भएका व्यवस्थाहरू अनिवार्य रूपमा पालना गर्नु गराउनुपर्नेछ ।
- (२) वित्तीय कारोबार गर्ने संघ संस्थाले आफ्ना प्रत्येक सदस्यको स्पष्ट रूपमा अभिलेख राख्नुपर्नेछ ।
- (३) वित्तीय जानकारी इकाइमा पठाउनुपर्ने विवरण नियमित र निरन्तर रूपमा पठाउने व्यवस्थाका लागि प्रत्येक वित्तीय कारोबार गर्ने सहकारी संघ संस्थाले सञ्चालक समितिको निर्णय बमोजिम कार्यान्वयन अधिकृत तोक्नुपर्नेछ ।
- (४) यस सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायले गर्ने अनुसन्धान वा माग गरेको विवरणहरू उपलब्ध गराई नियमन गर्ने कार्यमा सहयोग गर्नु सबै संघ संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

३५. बचाउ:

- (१) यसअघि भए गरेका काम कारवाहीहरू यसै मापदण्ड बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।
- (२) यस मापदण्डमा उल्लिखित व्यवस्थाहरूको पालनाका लागि मापदण्ड जारी भएपछि साधारणसभामा विनियम संशोधनका लागि प्रस्ताव पेश गरी पारित गराई कार्यान्वयन गर्नु गराउनु पर्नेछ । विनियममा गरिएको व्यवस्थाहरू यस मापदण्डसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म अमान्य हुनेछ ।
- (३) यस मापदण्डमा उल्लिखित भएका विषयहरू यसै बमोजिम र नभएका विषयहरूका सम्बन्धमा संघीय कानूनहरूलाई आधार बनाइनेछ ।
- (४) यस मापदण्डका विषयहरू संघ तथा प्रदेश कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म अमान्य हुनेछ ।
- (५) सहकारी हेर्ने सङ्घीय तथा प्रदेश मन्त्रालय वा विभाग वा कार्यालयबाट यस मापदण्ड भन्दा फरक हुने गरी कुनै कानून वा निर्देशन जारी भएमा सोही बमोजिम हुने गरी यो मापदण्ड कार्यान्वयन भएको मानिनेछ ।

अनुसूची १(दफा १४ सँग सम्बन्धित)सहकारी संघसंस्थाहरूको नियमित अनुगमन फाराम

क. संस्थाको परिचय

१) सहकारी संस्थाको नाम :-

२) दर्ता नं:-

दर्ता मिति :-

दर्ता भएको कार्यालय :-

३) ठेगाना :-

४) शेयर पूँजी :-

(प्रति शेयर रू :-)

५) कार्यक्षेत्र :-

६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या :- महिला:

पुरुष:

जम्मा:

७) कर्मचारी संख्या :- महिला:

पुरुष:

जम्मा:

८) सदस्य संख्या :-

जम्मा पुरुष:

महिला:

संस्थागत:

९) बचतकर्ताहरूको संख्या:-

जम्मा पुरुष:

महिला:

संस्थागत:

१०) ऋणीहरूको संख्या

जम्मा :-

पुरुष:-

महिला :-

संस्थागत :-

११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर :-

गरेको भए सञ्चालक समितिबाट निर्णय भए, नभएको:

१२) सहकारी व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा आबद्ध भए, नभएको:

आबद्ध भए नियमित अद्यावधिक गरेको, नगरेको:

१३) सदस्य सेवा केन्द्र वा अन्य कुनै सम्पर्क कार्यालय भए/नभएको, भए संख्या:

१४) सम्पर्क व्यक्तिको नाम :

पद:

मोबाइल नं :

ख संस्थाको गतिविधिको सामान्य जानकारी (अनुगमन अवधिसम्म संक्षिप्त वित्तीय विवरण)

क. शेयर पूँजी : रू.

ख. कूल बचत: रू.

ग. कूल ऋण लगानी : रू.

घ. चालु आ.व. को हालसम्ममा सदस्य उत्पादन खरिद: रू.

ङ. चालु आ. व. को हालसम्ममा सदस्यलाई सामाग्री बिक्री : रू.

च. चालु आ. व. को हालसम्ममा सदस्यको उत्पादन बिक्री : रू.

छ. चालु आ.व.को हालसम्ममा कूल आम्दानी : रू.

ज. चालु आ. व. को हालसम्ममा कूल खर्च : रू.

ग) निम्न विषयहरूको अनुगमन गर्ने:-

१. संस्थाले ऐनको दफा ४७ बमोजिम मुख्य र सहायक कारोबारको मापदण्ड मिलाउन गरे नगरेको:

२. बचत तथा ऋणको कारवारको हकमा संस्थाले PEARLS मापदण्डको पालना गरे नगरेको:

३. भाखा नाघेको ऋणको अवस्था र सो बमोजिम जोखिम व्यहोर्ने कोषको व्यवस्था गरे नगरेको:

४. नियमित रूपमा आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षण भएको वा नभएको:

५. निर्दिष्ट समयमै ३० दिनको समय दिई साधारणसभा भएको वा नभएको:

६. नियमित रूपमा वार्षिक प्रतिवेदन बुझाएको वा नबुझाएको:

७. सञ्चालक समिति र लेखा सुपरिवेक्षण समितिको बैठक नियमित रूपमा भएको वा नभएको:

८. लेखा सुपरिवेक्षण समितिले नियमित रूपमा संस्थाको आर्थिक कारोबारको सुपरिवेक्षण गरी सञ्चालक समितिलाई आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सहित सुझाव दिने कार्य गरे नगरेको:

९. संस्थाले स्वीकृत कार्यक्षेत्र भन्दा बाहिर कारोबार गरे नगरेको:

१०. संस्थाले स्वीकृति विना सेवाकेन्द्रहरू संचालन गरे नगरेको:

११. सञ्चालक समिति र लेखा सुपरिवेक्षण समितिको अवधि समाप्त हुनुअघि निर्वाचन गरी नयाँ समितिलाई जिम्मेवारी सुम्पे नसुम्पेको:

१२. कार्यबोझका आधारमा कर्मचारी दरबन्दी विश्लेषण गरी साधारणसभाबाट स्वीकृत गरे नगरेको:

१३. स्वीकृत दरबन्दीभन्दा बढी कर्मचारी राखी तलब तथा सेवा सुविधा भुक्तानी गरे नगरेको:

१४. नेपाल सरकारले तोकेको लेखामान अनुरूप लेखा अभिलेख राखे नराखेको:

१५. संस्थाबाट उपलब्ध सेवा सुविधाका सम्बन्धमा सेवा, सेवाको प्रकार, सेवा प्राप्त गर्ने प्रक्रिया, सेवा प्राप्त गर्दा लाग्ने समय, सेवा शुल्क, ब्याज, हर्जाना, जिम्मेवारी शाखा/कर्मचारी र सेवाका शर्तहरू समावेश भएको बडापत्र जारी भए नभएको:

१६. संस्थाको समिति, उपसमिति, पदाधिकारी, सदस्यहरू, शेयर सदस्यहरू एवं कर्मचारीहरूका लागि आचारसंहिता लागू गरे नगरेको:

१७. सदस्यहरूलाई सहकारी शिक्षा, वित्तीय साक्षरता, सामाजिक उत्तरदायित्व, व्यवसायिकता विकास कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरे नगरेको:

१८. गुनासो सुनुवाईको संयन्त्र, अभिलेखीकरण सम्बन्धी कार्यविधि लागू गरे नगरेको:

१९. आन्तरिक विवाद निरूपणका लागि आवश्यक कार्यविधि र संयन्त्रको विकास गरी लागू गरे नगरेको:

२०. संस्थामा रहेको नगद र ढुकुटी (भल्ट) को बीमा गरे नगरेको:

२१. संस्थामा रहेको नगद र ढुकुटी (भल्ट) को भन्दा कम हुने गरी बीमा गरे नगरेको:

२२. ऋण जोखिम व्यवस्थापन प्रभावकारीताका लागि ऋण उपसमितिले जोखिम विश्लेषण गरी प्रतिवेदन सञ्चालक समितिमा पेश गरे नगरेको:

२३. संस्थाले ATM, QR Code, Mobile banking लगायतका विद्युतीय प्रविधि प्रयोग गरी सेवा प्रवाह गर्दा विनियममा समावेश गरी साधारणसभा र नगरपालिकाबाट स्वीकृत गराएको नगराएको:

२४. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई सुदृढ गर्न लेखा सुपरीवेक्षण समितिको सक्रियता रहे नरहेको:

२५. अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिवेदन तोकिएको ढाँचामा पेश भए नभएको:

२६. शेयर सदस्य बनाउन वा बचतमा व्याज दिने कुरामा कुनै प्रलोभनजन्य सूचना वा विज्ञापन सामाजिक सञ्जाल वा छापामा गरे नगरेको:

२७. संस्थाका पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई दिइएको ऋणको व्याज कम र शेयर सदस्यबाट लिने ऋणको व्याज बढी भए नभएको:

२८. पदाधिकारीलाई वितरण गर्ने लाभांशको प्रतिशत बढी र शेयर सदस्यलाई वितरण गर्ने लाभांशको प्रतिशत कम रहे नगरेको:

२९. विद्युतीय सेवा सेवाप्रवाह गर्ने संस्था र सो सेवा प्रदायकबीच भएको सम्झौताको प्रति नियामक निकायमा सम्झौता भएको मितिले १ (एक) महिना भित्र पेश गरेको नगरेको:

३०. सहकारी संस्थाले भवन, जग्गा, गोदाम, शीत भण्डार लगायतका अचल सम्पत्ति खरिद गर्नुपर्ने भएमा अनिवार्य रूपमा साधारण सभाको निर्णय गराए नगराएको:

३१. अचल सम्पत्ति खरिद गर्दा सदस्यको बचत रकम बाहेक जगेडा कोष र शेयर पूँजीको रकमबाट मात्रै गरिएको नगरिएको:

३२. यसरी खरिद गर्दा अनिवार्य रूपमा प्राथमिक पूँजी कोषको दायित्व विश्लेषण गरी प्राथमिक पूँजी कोष र कुल बचत दायित्वको निर्धारित सीमाभित्र रही खरिद भए नभएको:

३३. यस्तो खरिद गर्दा तत्काल कायम रहेको जगेडा कोषको पचास प्रतिशतभन्दा बढी खर्च हुने गरी गरे नगरेको:

३४. साधारणसभाको अधिकार क्षेत्रभित्र पर्ने सदस्यको दायित्व मिनाहा गर्ने विषय, सञ्चालक समितिको भत्ता निर्धारणको विषय, कोषको बाँडफाँड एवं लाभांश वितरणको विषय, लेखापरीक्षक नियुक्ति र पारिश्रमिक तोक्ने विषय तथा व्यवस्थापकको पारिश्रमिक तथा सुविधा तोक्ने विषय, संस्थाले लिने ऋण दायित्वको अधिकतम सीमा तोक्ने विषय, संस्था एकीकरण, विघटन तथा विभाजन गर्ने विषय, स्थिर सम्पत्ति खरिदको विषय र कुनै खास काम स्पष्ट तोक्री सञ्चालक समितिलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने विषय लगायतका अधिकार संस्थाको साधारण सभाले मात्र प्रयोग गरे नगरेको:

३५. सञ्चालक समितिका सदस्य, लेखा सुपरीवेक्षण समिति र अन्य उपसमितिहरूमा रहने सदस्यहरूले निर्वाचन भएको तीन महिना भित्र सहकारी सम्बन्धी तालिम लिए नलिएको:

३६. संस्थाको लेखा सुपरीवेक्षण समितिका पदाधिकारीहरूको निर्वाचन गर्दा सहकारी सम्बन्धी तालिम र अनुभव भएको सदस्य भए नभएको:

३७. विनियममा उल्लेख भएको शेयर पूँजीभन्दा बढी शेयर रकम संकलन गरे नगरेको:

३८. कुल पूँजी कोषको अधिकतम १० (दश) प्रतिशतमा नबढ्ने गरी प्रति सदस्य ऋण प्रवाह गरे नगरेको:

३९. आफ्नै वा मानो नछुट्टिएको एकाघर परिवारको मजुरीनामा लिएर बाहेक सदस्यहरूलाई तेस्रो पक्ष धितो (third party collateral) राखी ऋण प्रवाह गरे नगरेको:

४०. निष्क्रिय कर्जा कुल ऋणको ५% भन्दा कम कायम गरे नगरेको:

४१. असल ऋणमा १%, १२ महिना महिनासम्मको भाखा नाघेको ऋणमा ३५% र १२ महिनाभन्दा बढी भाखा नाघेको भएमा १००% हानी व्यवस्था गरे नगरेको:

४२. नकमाउने सम्पत्ति (घरजग्गा, उपकरण, कार्यालय सामान, नगद, पेशकी, चल्ती खाता लगायत) कुल सम्पत्तिको ५% भन्दा कम कायम गरे नगरेको:

४३. एकै प्रकृतिको खातामा एकै समयमा विभिन्न सदस्यहरूबाट संकलित बचतको व्याजदरमा फरक पर्ने गरी व्याज प्रदान गरे नगरेको:

४४. एउटै शीर्षकबाट एकै अवधिमा ऋण लगानी गर्दा फरक व्याजदर कायम गरे नगरेको:

४५. सञ्चालक समिति र लेखा सुपरीवेक्षण समितिका कुल ४९% भन्दा बढी पदाधिकारीहरूले एकैपटक संस्थाबाट ऋण लिए नलिएको:

४६. संस्थाले सञ्चालक समिति तथा लेखा सुपरीवेक्षण समितिका सदस्यलाई प्रवाह गरेको ऋण र धितोको विवरण नियामक निकायमा मासिक रूपमा पठाए नपठाएको:

४७. अचल सम्पत्ति बिक्री तथा अन्य लगानी लगायतका पूँजीगत सम्पत्तिको बिक्रीबाट भएको पूँजीगत नाफालाई जगेडा कोषमा नराखी सम्बन्धित आ.व.को नाफामा समावेश गरी वितरण/खर्च गरेको नगरेको:

४८. सबै समयमा तरलता (liquidity) कम्तीमा कुल बचतको १०-१५% कायम राखेको र १०% भन्दा कम तरलता रहेको अवस्थामा व्यवस्थापकले सञ्चालक समितिलाई जानकारी गरे नगरेको:

४९. १ लाखभन्दा बढीको ऋण प्रवाह गर्दा व्यक्तिगत धन जमानी वा सामूहिक जमानी वा धितो लिएर मात्रै गरे नगरेको:

५०. ऋणको क्षेत्रगत वर्गीकरण गरे नगरेको:

५१. कुल ऋणको ५१% ऋण उत्पादनमूलक तथा आयमूलक व्यवसायमा लगानी गरे नगरेको:

५२. सन्दर्भ ब्याजदर लागू गरे नगरेको:

५३. महामारी वा विपद्को घोषणाको समय बाहेक ऋणको पुनर्तालीकीकरण वा पुनसंरचना गरे नगरेको:

५४. सहकारी संस्थाले नेपाल सरकारबाट जारी गरेको लेखामान अनुरूप लेखा अभिलेख राखे नराखेको:

५५. अन्तिम वा बाह्य लेखापरीक्षण गराउँदा राष्ट्रिय लेखामान अनुरूप लेखा राखे नराखेको, सहकारी ऐन नियम र यस निर्देशनको परिपालना भए नभएको, सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण कानून तथा निर्देशनको पालना भए नभएको, सहकारीका मानक अनुरूप लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा लेखा परीक्षकको विशेष टिप्पणीसहितको लङ्गफर्म समेत समावेश गरे नगरेको:

५६. तोकिए बमोजिमको योग्यता भएको लेखापरीक्षक नियुक्ति र सोको पारिश्रमिक सम्बन्धी निर्णय साधारण सभाबाट गरे नगरेको:

५७. लेखापरीक्षक नियुक्ति सम्बन्धी जानकारी समयमै नियामक निकायमा गरे नगरेको:

५८. कर्मचारीको कार्यविवरण सहित लिखित जिम्मेवारी तोक नतोकेको:

घ) अनुगमनकर्ताले अनुगमन गर्न आवश्यक देखेको अन्य विषयहरू भए अनुगमन गरी उल्लिखित गर्ने:

नियमित अनुगमनका आधारमा संस्थामा देखिएका कैफियतहरू उल्लिखित गर्ने

१.

२.

३.

४.

५.

६.

७.

अनुगमनकर्ताको दस्तखत :

मिति:

नाम:

पद:

कार्यालय :

अनुसूची २

(दफा १४ सँग सम्बन्धित)

सहकारी संघ संस्थाहरूको सघन अनुगमन फाराम

(बचत तथा ऋण मुख्य कारोबार भएका संस्थाहरूको लागि)

क. संस्थाको परिचय

१) सहकारी संस्थाको नाम:-

२) दर्ता नं:-

दर्ता मिति:-

दर्ता भएको कार्यालय :-

३) ठेगाना :-

४) शेयर पूँजी :-

(प्रति शेयर रू :-)

५) कार्यक्षेत्र :-

६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या :-

महिला:

पुरुष:

जम्मा:

७) कर्मचारी संख्या :-

महिला:

पुरुष:

जम्मा:

८) सदस्य संख्या :-

जम्मा:

पुरुष:

महिला:

संस्थागत:

९) बचतकर्ताहरूको संख्या

जम्मा:

पुरुष:

महिला:

संस्थागत:

१०) ऋणीहरूको संख्या

जम्मा:

पुरुष:

महिला :

संस्थागत :

११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर :-

१२) सहकारी व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा आवद्ध भए, नभएको:

१३) सदस्य सेवा केन्द्र वा अन्य कुनै सम्पर्क कार्यालय भए/नभएको:

भएमा सख्या:

१४) सम्पर्क व्यक्तिको नाम :

पद:

मोवाइल नं :

ख. संस्थाको वित्तीय अवस्थाको अनुगमन (PEARLS):-

पछिल्लो मितिको सन्तुलन परीक्षण, नाफानोक्सान हिसाब र वासलात र गत वर्षको सन्तुलन परीक्षण, नाफानोक्सान हिसाब र वासलात लिई निम्न अनुसारका मुख्य सूचकहरूको पर्स विश्लेषण (PEARLS Analysis) गर्ने ।

सि.नं.	क्षेत्र	सूचक	मानक	संस्थाको अवस्था
१	P1	ऋण नोक्सानी व्यवस्था १२ महिनाभन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	१००%	
२	P2	खुद ऋण नोक्सानी व्यवस्था १२ महिनाभन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	३५%	
३	P6	खुदसम्पत्ति / जम्मा शेयर र बचत	घटीमा ११०%	
४	E1	खुदऋण लगानी / जम्मा सम्पत्ति	७० देखि ८०%	
५	E5	कूल बचत / जम्मा सम्पत्ति	७० देखि ८० %	
६	E6	बाह्य ऋण / जम्मा सम्पत्ति	बढीमा ५%	
७	E7	शेयर पूँजी / जम्मा सम्पत्ति	१० देखि २०%	
८	E8	संस्थागत पूँजी / जम्मा सम्पत्ति	घटीमा १०%	
९	A1	जम्मा भाखा नाघेको ऋण / जम्मा ऋण लगानी	बढीमा ५%	
१०	A2	आर्जन नगर्ने सम्पत्ति / जम्मा सम्पत्ति	बढीमा ५%	
११	R5	बचतमा जम्मा ब्याज / औसत बचत	बजारदर / मूद्रा स्फिति भन्दा बढी	
१२	R7	शेयर लाभांश / औसत शेयर	बजारदर / मूद्रा स्फिति भन्दा बढी	
१३	R9	जम्मा संचालन खर्च / औसत जम्मा सम्पत्ति	५ %	
१४	R12	खुद आम्दानी र औसत जम्मा सम्पत्ति	E9 अनुसार हुनेगरी	
१५	L1	(अल्पकालीन लगानी + तरल सम्पत्ति— अल्पकालीन दायित्व) / जम्मा बचत	घटीमा १५ %	
१६	S11	सम्पत्तिमा वृद्धि	मुद्रास्फितिभन्दा बढी	

ग. संस्थाको समग्र व्यवस्थापकीय पक्षको अनुगमन (MoLMCPA):

क. बचत तथा ऋण परिचालन (Mobilisation of Saving and Credit):-

१) संस्थाको वर्तमान ऋणका न्यूनतम र अधिकतम ब्याजदर :

२) संस्थाको वर्तमान बचतका न्यूनतम र अधिकतम ब्याजदर :

३) निम्न कारोबारहरू गरे नगरेको :-

क. सुनचाँदी धितोमा कर्जा लगानी:

ख. गल्ला कर्जा, लगानी:

ग. चल्ती खाता संचालन:

घ. ओ.डी.कर्जा लगानी:

ड. आफूने संस्थाको शेयरको सुरक्षणमा ऋण लगानी:

च. घर जग्गा किनबेच:

४) संस्थाले ऋणमा ब्याज बाहेक लिने व्यवस्थापन/सेवा शुल्क लगायतका अन्य रकमहरू लिने गरेको, नगरेको:

५) संस्थाको बचत र ऋणबीचको ब्याजदरको औसत अन्तर (Spread rate):-

६) ऋण तथा सापटमा पाकेको ब्याज, नगद प्राप्ति Cash basis को आधारमा आम्दानी जनाएको र बचतमा प्रदान गर्ने ब्याज Accrual basis लेखांकन गरेको छ, छैन:

७) संस्थाले ऋण लगानी गर्दा कूल पूँजी कोषका अनुपातमा व्यक्तिगत ऋण सीमा तोकेको छ, छैन:

८) बचत तथा ऋण नीति तयार गरे, नगरेको:

९) संस्थाले ऋण उपसमितिको सिफारीसमा ऋण लगानी गरे, नगरेको:

१०) तोकिए बमोजिम ऋणको बर्गिकरण सहित ऋण नोक्सानी व्यवस्था गरे, नगरेको:

११) संस्था दर्ता हुँदाका बखतका बाहेक अन्य सदस्यहरूका हकमा सदस्य बनेको तीन महिना नियमित बचत गरेपछि मात्र ऋण लगानी गर्नुपर्ने पालना भए, नभएको:

१२) संस्थाबाट ऋण प्रवाह गर्दा माग गरिने कागजातहरू, धितो मुल्यांकन लगायत अन्य प्रक्रियाहरू :-

१३) ऋण स्वीकृत गर्ने अख्तियारी कसलाई दिइएको छ ऋण स्वीकृति प्रक्रिया (छोटकरीमा):

१४) संस्थाको बचत तथा ऋणको ब्याजदर सञ्चालक समितिबाट गर्ने गरे, नगरेको:

१५) संस्थाका सबै कारोबारको विवरणको जिन्सी तथा यान्त्रिक संरक्षण (Back up) राखे, नराखेको:

१६) गैर सदस्यसंग बचत तथा ऋणको कारोबार गरेको नगरेको:

१७) संस्थाले प्रदान गरेको ऋणमा लाग्ने ब्याजलाई मूल ऋणमा पूँजीकृत गरेको नगरेको:

१८) संस्थाले सदस्यको बचत रकम सदस्यबीच ऋण लगानी संघीय सरकारले गरेको ऋणपत्र वा नेपाल राष्ट्र बैंकले जारी गरेको ट्रेजरी बिल, राष्ट्रिय सहकारी बैंकको शेयर खरिद गर्न बाहेक अन्य प्रयोजनमा लगानी भएको, नभएको:

१९) सन्दर्भ ब्याजदर सम्बन्धी व्यवस्थाको पालना भएको, नभएको:

२०) संस्थाले प्राथमिक प्रैजीकोषको १५ गुणा भन्दा बढी बचत संकलन गरेको, नगरेको:

२१) सदस्यको रूची र आवश्यकता अनुसार बचत तथा ऋणको वर्गीकरण गरी कारोबार भएको नभएको:

२२) सदस्य मैत्री बचत तथा ऋणको कारोबारका लागि सदस्यहरूको सर्वेक्षण तथा ऋण सदुपयोगको अवस्थाको प्रभावकारी अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने व्यवस्था भएको, नभएको:

२३) 5 C Analysis(Character, Condition, Capital, Collateral, Capacity to Repay) को विश्लेषण गरी ऋण लगानी गर्ने गरेको छ, छैन:

२४) सदस्यहरूका लागि नियमित रूपमा वित्तीय साक्षरता सम्बन्धी तालिम संचालन गरेको, नगरेको:

ख. कानूनी प्रावधान (सहकारी ऐन, नियम र विनियम) पालनाको अवस्था (Legal Obligations):-

१) पछिल्लो साधारण सभा भएको मिति :-

कूल सदस्य संख्या :-

उपस्थित सदस्य संख्या :-

२) पछिल्लो सञ्चालक र लेखा समिति निर्वाचन मिति :-

- ३) सञ्चालक समितिको बैठक विनियमले तोकेको अबधिभित्र बस्ने गरे, नगरेको:
- ४) तोकेको समय सीमाभित्र वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न गर्ने गरे, नगरेको:
- ५) तोकिए बमोजिम विवरणहरू सम्बन्धित कार्यालयमा पठाउने गरेको, नगरेको:
- ६) खुद बचत/नाफाको कम्तिमा २५ प्रतिशत जगेडा कोषमा जम्मा गरे, नगरेको:
- ७) नाफाको ०.५% प्रवर्द्धन कोषमा जम्मा गरे, नगरेको:
- ८) शेयर पूँजीको बढिमा १८ प्रतिशत लाभांश वितरण गरे, नगरेको:
- ९) संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष नियमानुसार खडा गरी वितरण गर्ने गरेको, नगरेको:
- १०) संस्थाले राजनैतिक/धार्मिक/जातिय व्यक्ति तथा संघ संस्थाहरूलाई कुनै प्रकारको चन्दा, आर्थिक सहयोग प्रदान गरे, नगरेको:
- ११) एउटै लेखापरीक्षक लगातार ३ पटक भन्दा बढी नियुक्ति भएको छ, छैन:
- १२) संस्थाको कूल शेयरपूँजीको २० प्रतिशत भन्दा बढी एउटै व्यक्ति वा निकायलाई शेयर बिक्री गरेको, नगरेको:
- १३) विभिन्न कोषहरूमा रकम बाँडफाँड कानून बमोजिम गरेको छ, छैन:
- १४) संस्थाले जगेडा कोष बाहेकका कोषहरू तिनको उद्देश्य अनुसार उपयोग गर्ने गरे, नगरेको:
- १५) संस्थाले ऋण प्रवाह, बचत संकलन र शेयर बिक्रीका लागि बिज्ञापन गर्ने गरेको, नगरेको:
- १६) गैरनेपाली/कार्यक्षेत्र बाहिरका व्यक्तिहरू/गैरसदस्यहरूसँग कारोबार गरे, नगरेको:

१७) शेयर सदस्यताको निर्णय कसले गर्ने गरेको, कागजात के के संलग्न गर्ने, गरेको:

१८) लेखापरीक्षकको पारिश्रमिकको निर्णय साधारण सभाबाट गर्ने गरे, नगरेको:

१९) संस्थाका बर्तमान सञ्चालकहरू समानान्तर सहकारी संस्था, बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सञ्चालक पदमा समेत बहाल भएको भए त्यसको विवरण:

२०) संस्थाको पहुँच संस्थाको कार्यक्षेत्रभरि रहेको, नरहेको:

२१) संस्थाको विषय अनुसारको मुख्य कारोबार गरेको, नगरेको:

२३) आवश्यकता अनुसार विषयगत उपसमितिहरू गठन गरी कार्यविभाजन गरेको, नगरेको:

ग. व्यवस्थापन (Management)

क) अभिलेख व्यवस्थापन:-

१) सहकारी कानून बमोजिम राख्नुपर्ने निम्न अभिलेखहरू राखे नराखेको:-

क) प्रचलित लेखामान अनुसार वित्तीय कारोबारको अभिलेख

ख) सदस्य दर्ता किताब

ग) सभा समिति र उपसमितिका निर्णय पुस्तिका

घ) नगदबही

ङ) अन्य संघसंस्थासँग भएको कारोबारको अभिलेख

च) शेयर दर्ता किताब

छ) स्टक विवरण

ज) ऋण लेनदेन दर्ता किताब

झ) बेरूजू एवं सम्परीक्षण खाता

ञ) सहायक खाताहरू

ट) कानूनले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरू

ठ) अनुदान प्राप्ति र परिचालन विवरण

२) संस्थाले सफ्टवेयरमा हिसाब राखेको भए सोको भरपर्दो व्याकअपको व्यवस्था भए नभएको

३) संस्थाको सक्कल विनियम तथा दर्ता प्रमाणपत्र संस्थामा भए नभएको

४) सञ्चालक तथा लेखा समितिका सदस्यहरूको विवरण अद्यावधिक भए नभएको

५) ऋण लगानीका फाइलहरू पूर्ण, अद्यावधिक र सुरक्षित भए नभएको

६) सफ्टवेयरमा हिसाब राखेको भए नियमित रूपमा प्रतिवेदनहरू प्रिन्ट गरी प्रमाणित गरी राखे गरे नगरेको

- ७) कोषहरूको विवरण स्पष्ट देखिने गरी अभिलेख राखे नराखेको
- ८) संस्थाको कम्तिमा विगत पाँच वर्षको सक्रल लेखापरीक्षण प्रतिवेदनहरू संस्थामा उपलब्ध भए नभएको

ख. कर्मचारी व्यवस्थापन (Employee management)

१. कर्मचारी भर्ना तथा छनोट प्रक्रिया निष्पक्ष र पारदर्शी भएको, नभएको
२. कर्मचारीहरूलाई नियुक्ति पत्र दिएको, नदिएको
३. कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराइएको सेवा सुविधा तथा सुरक्षणका हिसाबले कर्मचारी सन्तुष्ट रहेको, नरहेको
४. सदस्य संख्याको अनुपातमा सेवा प्रवाहका लागि कर्मचारीहरूको प्रयासा भएको, नभएको (सामान्यतः ३०० सदस्य बराबर १ कर्मचारी)
५. कर्मचारीहरूलाई कार्यविवरण तोकी कामप्रति जिम्मेवार र जवाफदेही बनाएको, नबनाएको
६. कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन आवधिक रूपमा गर्ने गरेको, नगरेको
७. कार्यालयको वातावरण कर्मचारी र सदस्य मैत्री भएको, नभएको
८. सबै कर्मचारीहरूलाई समान व्यवहार र अवसर, उचित व्यक्तिलाई उचित स्थान, प्रोत्साहन, पुरस्कार र दण्ड सजायको व्यवस्था भएको, नभएको

ग. नगद व्यवस्थापन (Cash Management)

- १) नगद रकमको ढुकुटी, काउन्टर तथा मार्गस्थ बीमा गरे नगरेको (गरेको भए, बीमा रकम र म्याद)
- २) ढुकुटीमा रहने नगद मौज्जातको विवरण खुल्ने गरी क्यास बुकमा राखे गरे, नगरेको
- ३) ढुकुटीमा रहने नगद मौज्जात सम्बन्धित कर्मचारी र कार्यकारी प्रमुखले प्रमाणित गरी राखे गरे, नगरेको
- ४) ढुकुटीमा रहने नगद मौज्जात रकम कारोबारका लागि प्रयोग गर्दा बुझबुझारथ गरी लिनेदिने गरे, नगरेको
- ५) ढुकुटीमा रहने नगद मौज्जातमा भा.रू. लगायत अन्य विदेशी मुद्राको प्रयोग गर्ने गरे, नगरेको
- ७) ढुकुटीमा रहने नगद मौज्जातको समय समयमा भौतिक परीक्षण गर्ने गरे, नगरेको
- ८) ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेबारी बाँडफाँड सहित लिने गरे, नगरेको

घ. सदस्य व्यवस्थापन (Memmber Management)

- १) सदस्यहरूलाई कारोबारी, साधारण र संस्थापक भनी विभेद गरे, नगरेको
- २) सदस्यताका लागि सहज प्रक्रिया, अंकित शेयर र प्रवेश शुल्क र अन्य कृत्रिम बन्देज हटाई खुला र सहज सदस्यता प्रक्रिया अपनाइएको छ, छैन
- ३) नवप्रवेशी सदस्य तथा अन्य सदस्यहरूको लागि सहकारी सम्बन्धी आधारभूत तालिम संचलान गरेको, नगरेको

- ४) साधारण सभा, कार्यक्रमहरू, व्यवसायिक तालिम, उत्पादन, बजारीकरण तथा अन्य कारोबारमा सदस्यहरूको सक्रिय र जिम्मेवारीपूर्ण सहभागिता भएको, नभएको
- ५) सदस्यहरूलाई सीपमुलक तालिमहरू नियमित रूपमा संचालन गर्ने गरेको, नगरेको
- ६) सदस्यहरूको वस्तुगत (Product Based) र बस्तीगत (Hamlet based) समूहहरू बनाई व्यवसायिक कार्यमा र निर्णय प्रक्रियामा सहभागी गराएको, नगराइएको
- ७) सदस्यको लागि स्वास्थ्य उपचार कोष, वीमा, सुत्केरी तथा नवजात शिशु राहत, आपत्कालीन सहयोग जस्ता सदस्य सेवा र सुरक्षणका कार्यक्रमहरू संचालन गरेको, नगरेको
- ८) सदस्यहरूसँग नियमित सम्पर्क गर्ने संयन्त्र तयार रहेको, नरहेको
- ९) सदस्यहरूको उत्पादन प्रवर्द्धन र बजारीकरणमा सहयोग पुग्ने क्रियाकलापहरू संचालन गरेको नगरेको
- १०) संस्थाको कार्यालय सदस्यहरूलाई पहुँच पुग्ने स्थानमा भएको, नभएको
- ११) समिति समितिको निर्वाचनमा समिति र लेखा समितिको निर्वाचनमा हरेक सदस्यले सहज र समान रूपमा सहभागी हुने व्यवस्था भएको, नभएको

ड. सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय (coordination with stakeholders)

१. जिल्ला र प्रदेशस्तरका विषयगत सहकारी संघ र सहकारी संघ तथा विषयगत केन्द्रिय सहकारी संघ तथा सहकारी बैंकको सदस्य भएको, नभएको
२. नगरपालिकासँग समन्वय गरी सदस्य हितका कार्यक्रमहरू संचालन गरेको, नगरेको
३. प्रदेशस्तर एवं संघ स्तरका मन्त्रालय तथा कार्यालयहरूसँग समन्वय गरी कार्यक्रमहरू संचालन गरेको, नगरेको
४. गैर सरकारी संस्थाहरूसँग समन्वय गरी कार्यक्रम संचालन गरेको, नगरेको
५. अन्तर सहकारी कारोबार गरेको, नगरेको
६. प्रशासनिक तथा सुरक्षा सम्बन्धी निकायहरूसँग समन्वय गरी काम गरेको, नगरेको
७. सदस्यलाई उत्पादन सामाग्री आपूर्ति तथा बजारीकरणका लागि सम्बन्धित पक्षसँग समन्वय गरी कार्य गरेको, नगरेको
८. स्थानीय नागरिकहरूसँग नियमित अन्तरक्रिया गरी सदस्य विस्तारका लागि पहल गरेको, नगरेको
९. सदस्यको स्वास्थ्य, सुरक्षण तथा जीवनयापनका अन्य क्रियाकलापहरूमा सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरी सदस्य हितमा काम गरेको, नगरेको
१०. आवश्यकता अनुसार अन्य विभिन्न सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने गरेको नगरेको

च. नीति तथा योजना (Policy & Planing)

- १) संस्थाले दूरदृष्टि (vision) तथा ध्येय (mission) सहितको रणनीतिक योजना तयार गरेको, नगरेको
- २) वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार पारे, नपारेको
- ३) संस्थाको उद्देश्य अनुसारको व्यवसायिक योजना भए, नभएको

- ४) कर्मचारी प्रशासन नियमावली भए, नभएको
- ५) आर्थिक प्रशासन नियमावली भए, नभएको
- ६) शेयर सदस्य नीति तथा कार्यविधि भए, नभएको
- ७) सुशासन तथा स्वनियमन नीति भए, नभएको
- ८) आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षण नीति भए, नभएको
- ९) कोष परिचालन तथा तरलता व्यवस्थापन कार्यविधि भए, नभएको
- १०) बीमा एवं सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी नीति तथा कार्यविधि भए, नभएको
- ११) साधारण सभा एवं अन्य बैठकहरू संचालन नीति भए, नभएको
- १२) विप्रेषण संचालन सम्बन्धी कार्यविधि भए, नभएको
- १३) महिला, युवा सहित समग्र सदस्य परिचला नीति भए, नभएको
- १४) अभिलेख व्यवस्थापन नीति तथा कार्यविधि भए, नभएको
- १५) सेवा केन्द्रहरू भएमा सो केन्द्र संचालन गर्ने नीति भए, नभएको
- १६) निर्वाचन नीति भएको, नभएको
- १७) विनियम, नीति तथा कार्यविधिहरू समयानुकूल अद्यावधिक गर्ने गरेको छ, छैन

छ. जवाफदेहिता र पारदर्शीता (Accountability and Transparency)

- १) साधारण सभा सम्पन्न भएको ३० दिनभित्र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अध्यक्षले प्रमाणित गरेको साधारण सभाका निर्णयको प्रतिलिपि, उपस्थिति विवरण सम्बन्धीत कार्यालयमा पेश गरे, नगरेको
- २) सञ्चालक र लेखा समिति सदस्यका उम्मेदवारहरूले मनोनयनका साथमा शेयर प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, कार्यक्षेत्रभित्र स्थायी बसोबास गरेको प्रमाण, संस्थासँग कुनै बक्यौता नरहेको प्रमाण, ऋण कालोसुचीमा नपरेको स्वघोषणा आदि कागजात पेश गरे, नगरेको
- ३) सञ्चालक समिति निर्वाचित भएको मितिले ३० दिनभित्र सञ्चालकहरूको फोटो र तीन पुस्ते सहितको २ प्रति विवरण सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गरे, नगरेको
- ४) सञ्चालक समिति, लेखा समिति, र ऋण उप समिति सदस्यहरूले संस्थाबाट लिएको ऋणको विवरण मासिक रूपमा नगरपालिकामा पेश गरे, नगरेको
- ५) सञ्चालकहरूले संस्थाबाट उपभोग गरिरहेको वित्तीय तथा अन्य सुविधाहरू :-
- ६) पछिल्लो आन्तरिक र बाह्य लेखापरीक्षकहरूका मुल कैफियतहरू :-

७) ऋण तथा बचतको ब्याजदर परिवर्तन भएको सूचना सदस्यहरूलाई दिने गरेको, नगरेको

८) सञ्चालक र लेखा समिति पदाधिकारीहरूले संस्थामा नियमित बचत गर्ने गरेको, नगरेको

९) संस्थाको साईनबोर्ड मापदण्डले तोके बमोजिमको रहे, नरहेको

१०) सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी कानून बमोजिमको विवरण सम्बन्धित निकायमा नियमित रूपमा पठाउने गरे, नगरेको

११) कार्यान्वयन अधिकारी (कम्प्लायन्स अफिसर) को नियुक्ति भए, नभएको

१२) सदस्यहरूलाई सूचना दिन तथा गुनासो सुनुवाई गर्नकालागि सदस्य बडापत्र, सूचना पाटी, उजुरी तथा गुनासो पेटिका, वित्तीय सूचना पाटी, इलेक्ट्रिक बोर्ड लगायतको व्यवस्था भएको, नभएको

१३) प्रगति प्रतिवेदनहरू, वासलात, संस्थाको विनियम, नीति तथा निर्णयहरूको जानकारी सदस्यहरू तथा सरोकारवालाहरूले सहज रूपमा जानकारी पाउने व्यवस्था गरेको छ, छैन

१४) सदस्य, सञ्चालक तथा कर्मचारीरले संस्थाको नीति, नियम र आचार संहिताको पालना गरेको, नगरेको

१५) सञ्चालक समितिका सबै पदाधिकारीहरू सक्रिय, स्वउत्तरदायी, निर्णय प्रक्रियामा सहभागी, निर्णयप्रति प्रतिवद्ध र संस्थाका हरेक गतिविधिमा सक्रिय रूपमा सहभागी हुने गरेको, नगरेको

१६) सञ्चालक समितिको बनावट समावेशी प्रकृतिको भएको, नभएको

१७) लेखा सुपरिवेक्षण समितिले चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन तथा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी पृष्ठपोषण दिने गरेको, नगरेको

ज. सदस्य केन्द्रियता गणना:

क) संस्थापकीय सरोकार: आन्तरिक पूँजी (शेयर पूँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष) / जम्मा पूँजी (आन्तरिक पूँजी, बचत र ऋण लिएको)

ख) संचालकीय सक्रियता: पछिल्लो साधारण सभामा उपस्थित सदस्य संख्या / जम्मा सदस्य संख्या

ग) संरक्षकीय सम्बन्ध: ऋणलिने सदस्य संख्या / जम्मा सदस्य संख्या

औसत सूचक: $\frac{क+ख+ग}{३}$

संघ संस्थाको आधिकारिक व्यक्तिको:-

हस्ताक्षर:

संस्थाको छाप

नाम:

पद:

मोबाइल नं:

अनुगमन टोली:

नाम:

पद:

कार्यालय:

हस्ताक्षर:

१.

२.

३.

मिति:

अनुसूची ३

(दफा १४ सँग सम्बन्धित)

सहकारी संघ संस्थाहरूको सघन अनुगमन फाराम

(बचत तथा ऋण बाहेक मुख्य कारोबार भएका संस्थाहरूको लागि)

क. संस्थाको परिचय

१) सहकारी संस्थाको नाम :-

२) दर्ता नं:-

दर्ता मिति:-

दर्ता भएको कार्यालय :-

३) ठेगाना:-

४) शेयर पूँजी:-

(प्रति शेयर रू.:-)

५) कार्यक्षेत्र :-

६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या :-

महिला:

पुरुष:

जम्मा:

७) कर्मचारी संख्या :-

महिला:

पुरुष:

जम्मा:

८) सदस्य संख्या :-

जम्मा:

पुरुष:-

महिला:

संस्थागत:-

९) प्रति सदस्य मासिक नियमित बचत रकम रू.

१०) हालसम्मको जम्मा बचत रकम रू.

११) ऋणी सदस्य संख्या:

१२) जम्मा ऋण लगानी रकम रू.

१३) मुख्य कारोबार:

१४) व्यवसायिक कारोबार

क. सदस्य उत्पादन (कृषि, दुग्ध, च्याउ, मह, चिया, जडिबुटी, सुपारी अन्य) सम्बन्धी कारोबार

१. सदस्य उत्पादन खरिद (आ. व.)

सि.नं.	सामग्रीको नाम	परिमाण	रकम रू.	कैफियत
१				

२				
३				
४				
५				
६				
७				

२) सदस्यहरूलाई उत्पादन सामग्री (मल, बीउ, औषधी, दाना आदि) बिक्री (आ.व.)

सि.नं.	सामग्रीको नाम	परिमाण	रकम रु.	कैफियत
१				
२				
३				
४				
५				
६				
७				

३. सदस्यहरूलाई उपभोग्य सामग्री बिक्री सम्बन्धी कारोबार (आ. व.....)

सि.नं.	सामग्रीको नाम	परिमाण	रकम रु.	कैफियत
१				
२				
३				
४				
५				
६				
७				

१५) व्यवसायिक कारोबारमा लगानी:

क) स्वलगानी रु.

ख) अनुदान लिएको रु.

ग) ऋण लिएको रु.

१६) ऋण तथा अनुदान प्रदान गर्ने संस्था

क)

ख)

ग)

१७) कानूनी प्रावधान (सहकारी ऐन, नियम र विनियम) पालनाको अवस्था (Legal Obligations)

१) पछिल्लो साधारण सभा भएको मिति:

कूल सदस्य संख्या:

उपस्थित सदस्य संख्या:

२) पछिल्लो सञ्चालक र लेखा समिति निर्वाचन मिति:

३) सञ्चालक समितिको बैठक विनियमले तोकेको अवधिभित्र बस्ने गरे, नगरेको:

४) तोकेको समय सीमाभित्र वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न गर्ने गरे, नगरेको:

५) तोकिए बमोजिम विवरणहरू सम्बन्धित कार्यालयमा पठाउने गरेको नगरेको:

६) खुद बचत/नाफाको कम्तीमा २५ प्रतिशत जगेडा कोषमा जम्मा गरे, नगरेको:

७) नाफाको ०.५% प्रवर्द्धन कोषमा जम्मा गरे, नगरेको:

८) शेयर पूँजीको बढीमा १८ प्रतिशत लाभांश वितरण गरे, नगरेको:

९) संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष नियमानुसार खडा गरी वितरण गर्ने गरेको नगरेको:

१०) संस्थाले राजनैतिक/धार्मिक/जातिय व्यक्ति तथा संघ संस्थाहरूलाई कुनै प्रकारको चन्दा, आर्थिक सहयोग प्रदान गरे, नगरेको:

११) एउटै लेखापरीक्षक लगातार ३ पटक भन्दा बढी नियुक्ति भएको छ, छैन:

१२) संस्थाको कूल शेयरपूँजीको २० प्रतिशत भन्दा बढी एउटै व्यक्ति वा निकायलाई शेयर बिक्री गरेको, नगरेको:

१३) विभिन्न कोषहरूमा रकम बाँडफाँड कानून बमोजिम गरेको छ, छैन:

१४) संस्थाले जगेडा कोष बाहेकका कोषहरू तिनको उद्देश्य अनुसार उपयोग गर्ने गरे, नगरेको:

१५) संस्थाले ऋण प्रवाह, बचत संकलन र शेयर बिक्रीका लागि विज्ञापन गर्ने गरे, नगरेको:

१६) गैरनेपाली/कार्यक्षेत्र बाहिरका व्यक्तिहरू/गैरसदस्यहरूसँग कारोबार गरे नगरेको:

१७) शेयर सदस्यताको निर्णय कसले गर्ने गरेको, कागजात केके संलग्न गर्ने, गरेको:

१८) लेखापरीक्षकको पारीश्रमीकको निर्णय साधारण सभाबाट गर्ने गरे, नगरेको:

१९) संस्थाको पहुँच संस्थाको कार्यक्षेत्रभरि रहेको नरहेको:

२०) संस्थाको विषय अनुसारको मुख्य कारोबार गरेको, नगरेको:

२१) आवश्यकता अनुसार विषयगत उपसमितिहरू गठन गरी कार्य विभाजन गरेको नगरेको:

१८. व्यवस्थापन (Management)**क) नीति तथा योजना (Policy & Programme)**

- १) संस्थाले दूरदृष्टि (Vision) तथा ध्येय (Mission) सहितको रणनीतिक योजना तयार गरेको, नगरेको:
- २) संस्थाको उद्देश्य अनुसारको व्यवसायिक योजना भए, नभएको:
- ३) कर्मचारी प्रशासन नियमावली भए, नभएको:
- ४) आर्थिक प्रशासन नियमावली भए, नभएको:
- ५) शेयर सदस्य नीति तथा कार्यविधि भए, नभएको:
- ६) सुशासन तथा स्वनियमन नीति भए, नभएको:
- ७) आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षण नीति भए, नभएको:
- ८) परिचालन तथा तरलता व्यवस्थापन कार्यविधि भए, नभएको:
- ९) बीमा एवं सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी नीति तथा कार्यविधि भए, नभएको:
- १०) साधारण सभा एवं अन्य बैठकहरू संचालन नीति भए, नभएको:
- ११) महिला, युवा सहित समग्र सदस्य परिचला नीति भए, नभएको:
- १२) अभिलेख व्यवस्थापन नीति तथा कार्यविधि भए, नभएको:
- १३) निर्वाचन नीति भएको, नभएको:
- १४) विनियम, नीति तथा कार्यविधिहरू समयानुकूल अद्यावधिक गर्ने गरेको छ, छैन:

ख) कर्मचारी व्यवस्थापन (Employee Management)

- १) कर्मचारी भर्ना तथा छनोट प्रक्रिया निष्पक्ष र पारदर्शी भएको, नभएको:
- २) कर्मचारीहरूलाई नियुक्ति पत्र दिएको, नदिएको:
- ३) कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराइएको सेवा सुविधा तथा सुरक्षणका हिसाबले कर्मचारी सन्तुष्ट रहेको, नरहेको:
- ४) सदस्य संख्याको अनुपातमा सेवा प्रवाहका लागि कर्मचारीहरूको प्रयाप्तता भएको, नभएको (सामान्यतः ३०० सदस्य बराबर १ कर्मचारी)
- ५) कर्मचारीहरूलाई कार्यविवरण तोकी कामप्रति जिम्मेवार र जवाफदेही बनाएको, नबनाएको:
- ६) कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन आवधिक रूपमा गर्ने गरेको, नगरेको:
- ७) कार्यालयको वातावरण कर्मचारी र सदस्य मैत्री भएको, नभएको

८) कर्मचारीहरूलाई समान व्यवहार र अवसर, उचित व्यक्तिलाई उचित स्थान, प्रोत्साहन, पुरस्कार र दण्ड सजायको व्यवस्था भएको, नभएको:

ग) नगद व्यवस्थापन (Cash Management)

१) नगद रकमको काउन्टर तथा मार्गस्थ बीमा गरे नगरेको (गरेको भए, बीमा रकम र म्याद)

२) नगद मौज्जातको विवरण खुल्ने गरी क्यास बुकमा राख्ने गरे, नगरेको:

३) नगद मौज्जात सम्बन्धित कर्मचारी र कार्यकारी प्रमुखले प्रमाणित गरी राख्ने गरे, नगरेको:

४) नगद मौज्जात रकम कारोबारका लागि प्रयोग गर्दा बुझबुझारथ गरी लिनेदिने गरे, नगरेको:

५) नगद रकम समयमा नै बैंक जम्मा गर्ने गरेको नगरेको:

घ. सदस्य व्यवस्थापन (Member Management)

१) सदस्यहरूलाई कारोबारी, साधारण र संस्थापक भनी विभेद गरे, नगरेको:

२) सदस्यताका लागि सहज प्रक्रिया, अंकित शेयर र प्रवेश शुल्क अन्य कृत्रिम बन्देज हटाई खुला र सहज सदस्यता प्रक्रिया अपनाइएको छ, छैन:

३) नवप्रवेशी सदस्य तथा अन्य सदस्यहरूको लागि सहकारी सम्बन्धी आधारभूत तालिम संचालन गरेको, नगरेको:

४) साधारण सभा, कार्यक्रमहरू, व्यवसायिक तालिम, उत्पादन, बाजरिकरण तथा अन्य कारोबारमा सदस्यहरूको सक्रिय र जिम्मेवारीपूर्ण सहभागिता भएको, नभएको:

७) सदस्यहरूलाई सीपमुलक तालिमहरू नियमित रूपमा संचालन गर्ने गरेको, नगरेको:

८) सदस्यहरूको वस्तुगत (Product based) र वस्तीगत (Hamlet based) समूहहरू बनाई व्यवसायिक कार्यमा र निर्णय प्रक्रियामा सहभागी गराएको, नगराइएको:

९) सदस्यको लागि स्वास्थ्य उपचार कोष, बीमा, सुत्केरी तथा नवजात शिशु राहत, आपत्कालीन सहयोग जस्ता सदस्य सेवा र सुरक्षणका कार्यक्रमहरू संचालन गरेको, नगरेको:

१०) सदस्यहरूसँग नियमित सम्पर्क गर्ने संयन्त्र तयार रहेको, नरहेको सदस्यहरूको उत्पादन प्रवर्द्धन र बजारीकरणमा सहयोग पुग्ने क्रियाकलापहरू संचालन गरेको नगरेको:

११) संस्थाको कार्यालय सदस्यहरूलाई पहुँच पुग्ने स्थानमा भएको, नभएको:

१२) सञ्चालक समिति र लेखा समितिको निर्वाचनमा हरेक सदस्यले सहज र समान रूपमा सहभागी हुने व्यवस्था भएको, नभएको:

१९. जवाफदेहिता र पारदर्शीता (Accountability and Transparency)

१) साधारण सभा सम्पन्न भएको ३० दिन भित्र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अध्यक्षले प्रमाणित गरेको साधारण सभाका निर्णयको प्रतिलिपि, सदस्यहरूको उपस्थिति विवरण दर्ता गर्ने अधिकारी समक्ष पेश गरे, नगरेको:

२) सञ्चालक र लेखा समिति सदस्यका उम्मेदवारहरूले मनोनयनका साथमा शेयर प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, कार्यक्षेत्रभित्र स्थायी बसोवास गरेको प्रमाण, संस्थासँग कुनै बक्यौता नरहेको प्रमाण, ऋण कालोसुचीमा नपरेको स्वघोषणा आदि कागजात पेश गरे, नगरेको:

३) सञ्चालक समिति निर्वाचित भएको मितिले ३० दिनभित्र सञ्चालकहरूको फोटो र तीन पुस्ते सहितको २ प्रति विवरण सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गरे, नगरेको:

४) सञ्चालक समिति, लेखा समिति र ऋण उपसमिति सदस्यहरूले संस्थाबा लिएको ऋणको विवरण चौमासिक रूपमा दर्ता गर्ने अधिकारी समक्ष पेश गरे, नगरेको:

५) सञ्चालकहरूले संस्थाबाट उपभोग गरिरहेको वित्तीय तथा अन्य सुविधाहरू:

६) पछिल्लो आन्तरिक र बाह्य लेखापरीक्षकहरूका मूल कैफियतहरू:

७) संस्थाको सार्इनबोर्ड मापदण्डले तोके बमोजिमको रहे, नरहेको:

८) सदस्यहरूलाई सूचना दिन तथा गुनासो सुनुवाई गर्नका लागि सदस्य बडापत्र, सूचना पाटी, उजुरी तथा गुनासो पेटिका, वित्तीय सूचना पाटी, इलेक्ट्रिक बोर्ड लगायतको व्यवस्था भएको, नभएको:

९) प्रगति प्रतिवेदनहरू, वासलात, संस्थाको विनियम, नीति तथा निर्णयहरूको जानकारी सदस्यहरू तथा सरोकारवालाहरूले सहज रूपमा जानकारी पाउने व्यवस्था गरेको छ, छैन:

१०) सदस्य, सञ्चालक तथा कर्मचारीरले संस्थाको नीति, नियम र आचार संहिताको पालना गरेको नगरेको:

११) सञ्चालक समितिका सबै पदाधिकारीहरू सक्रिय, स्वउत्तरदायी, निर्णय प्रक्रियामा सहभागी, निर्णयप्रति प्रतिबद्ध र संस्थाका हरेक गतिविधिमा सक्रिय रूपमा सहभागी हुने गरेको, नगरेको:

१२) लेखा सुपरिवेक्षण समितिले चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन तथा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी पृष्ठपोषण दिने गरेको, नगरेको:

२०. सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय (Coordination with Stakeholders)

१. जिल्ला र प्रदेशस्तरका विषयगत सहकारी संघ र सहकारी संघ तथा विषयगत केन्द्रिय सहकारी संघ तथा सहकारी बैंकको सदस्य भएको, नभएको:

२. नगरपालिकासँग समन्वय गरी सदस्य हितका कार्यक्रमहरू संचालन गरेको, नगरेको:

३. प्रदेशस्तर एवं संघ स्तरका मन्त्रालय तथा कार्यालयहरूसँग समन्वय गरी कार्यक्रमहरू संचालन गरेको, नगरेको:

४. गैर सरकारी संस्थाहरूसँग समन्वय गरी कार्यक्रम संचालन गरेको, नगरेको:

५. अन्तर सहकारी कारोबार गरेको, नगरेको:

६. प्रशासनिक तथा सुरक्षा सम्बन्धी निकायहरूसँग समन्वय गरी काम गरेको, नगरेको:
७. सदस्यलाई उत्पादन सामागी आपूर्ति तथा बजारीकरणका लागि सम्बन्धित पक्षसँग समन्वय गरी कार्य गरेको, नगरेको:
८. स्थानीय नागरिकहरूसँग नियमित अन्तरक्रिया गरी सदस्य विस्तारका लागि पहल गरेको, नगरेको:
९. सदस्यको स्वास्थ्य, सुरक्षण तथा जीवनयापनका अन्य क्रियाकलापहरूमा सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरी सदस्य हितमा काम गरेको, नगरेको:
१०. आवश्यकता अनुसार अन्य विभिन्न सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने गरेको नगरेको:

संघ संस्थाको आधिकारिक व्यक्तिको:

संस्थाको छाप:

हस्ताक्षर:

नाम:

पद:

मोबाइल नं:

अनुगमन टोली

नाम:

पद:

हस्ताक्षर:

१.

२.

३.

मिति:

अनुसूची ४

(दफा १४ सँग सम्बन्धित)

सहकारी संस्था लि,.....अनुगमनबाट प्राप्त निर्देशनहरूको कार्यान्वयन कार्ययोजना

सि.नं.	निर्देशनको बुँदा नं.	निर्देशन कार्यान्वयन गरिने महिना					

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी संघसंस्था सञ्चालन, अनुगमन तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी मासिक प्रतिवेदन, २०८०

अनुसूची ५(दफा १७ सँग सम्बन्धित)लेखा परीक्षकले लेखा परीक्षण गर्दा तयार पार्नुपर्ने लङ्गफर्म प्रतिवेदन

१. संस्थाको नाम ठेगाना:

२. कार्यक्षेत्र:

३. कूल सदस्य संख्या:

३.१ महिलाको संख्या:

३.२ पुरुषको संख्या:

४. कर्मचारीको संख्या:

५. कूल चुक्ता शेयर पूँजी रु.

६. कूल बचत संकलन रु.

गत आ.व. को बाँकी:

यस आ.व. मा संकलन:

यस आ.व.मा फिर्ता:

फिर्ता गर्न बाँकी:

७. कूल ऋण लगानी रु.

गत आ.व.मा लगानीमा रहेको रकम:

चालु आ.व. को लगानी:

चालु आ.व. को असुली:

यस आ.व. लगानीमा रहेको रकम

८. ऋण लगानीका प्रमुख ४ क्षेत्रहरू र रकम:

लगानीको क्षेत्र

रकम रु.

ब्याज दर

अन्य रू.

९. लिने दिने व्याज दर बीचको औसत फरक (%) -

१०. बचत तथा ऋण नीति वा निर्देशिका भएको नभएको:

११. लेखा समिति प्रभावकारी भए नभएको:

प्रभावकारी भए मापदण्ड बमोजिम काम गरेको छ वा छैन:

१२. सञ्चालक, लेखा समिति र प्रमुख व्यवस्थापकहरूमा नातागोता भित्रका व्यक्तिहरू भए/नभएको:

१३. ऋण लगानीमा कुनै सेवा शुल्क लिने गरेको/नगरेको:

लिएको भए दर उल्लिखित गर्ने:

१४. सञ्चालक, लेखा समिति र प्रमुख व्यवस्थापकले लिएको पारिश्रमिक, भत्ता र अन्य सुविधाहरू खुलाउने:

१५. कार्यक्षेत्र बाहिरका व्यक्ति तथा निकायहरूसँग बचत तथा ऋणको कारोबार गरे नगरेको:

गरेको भए कार्यक्षेत्र बाहिरका:

व्यक्तिहरूको संख्या:

निकायहरूको संख्या:

बचत रकम:

लगानी रकम:

१६. नियमानुसार शेयर पूँजीको १८% भन्दा बढी हुने गरी अन्य कुनै शिर्षकबाट शेयरधनीहरूलाई रकम बाँडेको/नबाँडेको, बाँडेको भए कुनै शीर्षकमा कति खर्च गरियो रू.

१७. ऋण वा शेयर बापत लगानी गरिएको निकायमा सञ्चालकहरूको संलग्नताको अवस्था:

१८. अन्य कारोबारहरू:

१.

२.

३.

१९. सञ्चालकहरू अन्य वित्तीय वा व्यवसायिक निकायको सञ्चालक पदमा रहेको भए उक्त निकायको नाम र पद:

२०. सञ्चालक, लेखा समिति सदस्य र उपसमिति सदस्यहरू अन्य समान प्रकृति सरहको समान कार्य गर्ने संस्थामा पदाधिकारी वा कर्मचारी रहे नरहेको:

(क) सञ्चालक रहेको:

(ख) लेखा समितिमा रहेको.....

(ग) उप समितिमा रहेको.....

२१. सञ्चालकहरू वित्तीय निकाय वा सहकारी निकाय वा अन्य निकायको कर्मचारी रहे नरहेको र विभागीय स्वीकृति लिए नलिएको:

रहेको संस्थाको नाम:

नरहेको:

स्वीकृति लिएको नलिएको ...

२२. ढुकुटीमा रहेको मासिक औसत नगद रकम:

साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मङ्सिर	पुस	माघ	फागुन	चैत	वैशाख	जेठ	असार

२३. बीमाको रकम रु म्याद अवधि

२४. समग्रमा यस संस्थाले ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी संघ संस्था संचालन, अनुगमन तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी मापदण्ड, २०८० बमोजिम त्रुटिहरू गरेको/नगरेको:

गरेको भए बुँदागत रूपमा उल्लिखित गर्ने:

१.

२.

३.

४.

५.

२५. लेखा व्यवसायी फर्म र त्यसका साझेदारहरूले रूल आफु स्वतन्त्र रहेको साथै लेखापरीक्षणको सिलसिलामा अपनाउने मानहरू, लेखापरीक्षण टोली, लेखापरीक्षण प्रक्रिया र तरिकाको बारेमा छोटकरीमा उल्लिखित, नमूना छनौट प्रक्रिया तथा नमूना आकार आदीको बारेमा उल्लिखित गर्नुहोस्:

२६. लेखा परीक्षकले ऋणीको credit appraisal तथा ऋण अनुगमन तथा ऋण असूली प्रणाली सम्बन्धी आफ्नो राय:

२७. लेखा परीक्षकले आन्तरीक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारीताका सम्बन्धमा ऋण व्यवस्थापन, खर्च तथा स्थीर सम्पत्ती उपर नियन्त्रणको पर्याप्तता आदिका सम्बन्धमा आफ्नो राय:

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी संघसंस्था सञ्चालन, अनुगमन तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी मापदण्ड २०८०

अनुसूची -६(दफा १८ सँग सम्बन्धित)उजुरी निवेदन पत्रको ढाँचा

श्रीमान् दर्ता अधिकारी ज्यू,

मिति:

ठाकुरबाबा नगरपालिका, बर्दिया ।

विषय: उजुरी सम्बन्धमा ।

१. विषयको संक्षिप्त व्यहोरा: (उजुरीसँग सम्बन्धित सहकारी संस्थाको नाम, ठेगाना वा सदस्यको नाम थर, ठेगाना, लेनदेन भएको रकम (अंकर अक्षर दुवैमा), मिति र शर्तहरूको बारेमा खुलाउने)

२. विवाद/उजुरीलाई पुष्टी गर्ने कागजात/प्रमाणबारे व्याख्या: (प्रकरण नं ४ मा उल्लिखित गरिएका प्रमाणहरूको व्याख्या/आधिकारिकता खुल्ने गरी सिलसिलेवार रूपमा उल्लिखित गर्ने)

३. हनन् भएको अधिकार, क्षतिको विवरण र प्राप्त गर्नुपर्ने उपचार: (के कति कारणले आफ्नो अधिकार हनन् भयो, सो बाट भएको क्षतिको विवरण, प्राप्त गर्नुपर्ने उपचार खुलाउने)

४. संलग्न प्रमाण/कागजातको प्रतिलिपि: मापदण्डको दफा १८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित प्रमाणहरू क्रमैसँग उल्लिखित गर्ने:

क)

ख)

ग)

निवेदक

संस्थाको नाम/सदस्यको नाम थर:..

ठेगाना:

सम्पर्क नम्बर:

अनुसूची-७

(दफा २६ सँग सम्बन्धित)

(बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाहरूले महिना भुक्तान भएको ७ (सात) दिनभित्र अनिवार्य रूपमा भरी नगरपालिकामा पेश गर्नुपर्ने मासिक विवरण)

श्रीमान् दर्ता अधिकारी ज्यू,

ठाकुरबाबा नगरपालिका, बर्दिया ।

२०..... साल महिनाको कारोबारको विवरण देहाय बमोजिम भएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

.....

कार्यकारी प्रमुख/अध्यक्षको नाम:

हस्ताक्षर

सहकारी संस्थाको नाम:

ठेगाना:

सम्पर्क नं.:

रु. लाखमा

सि.नं.	विवरण	संख्या	गत महिना सम्म	यस महिना	जम्मा
१	शेयर पूँजी				
२	जगेडा कोष				
३	अन्य कोषहरू				
४	कूल बचत रकम				
४.१	गत आ.व.को बचत बाँकी				
४.२	बचत संकलन				

४.३	बचत फिर्ता				
४.४	फिर्ता गर्न बाँकी बचत				
५	लिएको ऋण				
५.१	लिएको ऋण				
५.२	तिरेको ऋण				
५.३	तिर्न बाँकी ऋण				
६	दायित्व हिसाब				
७	अन्य दायित्व				
	जम्मा दायित्व				
१	नगद मौज्दात				
२	बैंक मौज्दात				
३	लगानी				
	३.१ मुद्धती हिसाब				
	३.२ शेयर लगानी				
	३.३ व्यापारिक लगानी				
४	सदस्यहरूलाई गएको कर्जा/ऋण				
४.१	गत आ.व. व मा रही रहेको				
	४.१.१ भाखा ननाघेको				
	४.१.२ एक वर्षसम्म भाखा नाघेको				
	४.१.३ एक वर्ष भन्दा बढी भाखा नाघेको				
४.२	यस वर्ष ऋण लगानी				
४.३	ऋण असुली				
४.४	असुल गर्न बाँकी ऋण				
	४.४.१ भाखा ननाघेको				

	४.४.२ एक वर्षसम्म भाखा नाघेको				
	४.४.३ एक वर्षभन्दा बढी भाखा नाघेको				
५	असुल गर्न बाँकी ब्याज				
६	स्थिर सम्पत्ति				
	६.१ घरजग्गा				
	६.२ फर्निचर				
	६.३ सवारी				
	६.४ अन्य				
७	अन्य सम्पत्ति				
	कूल सम्पत्ति				
१	आम्दानी:				
	१.१ कर्जाबाट ब्याज आम्दानी				
	१.२ अन्य आम्दानी				
२	खर्च				
	२.१ बचतमा ब्याज खर्च				
	२.२ कर्जाको लागि जोखिम व्यवस्था				
	२.२.१ भाखा ननाघेको				
	२.२.२ एक वर्षसम्म भाखा नाघेको				
	२.२.३ एक वर्ष भन्दा बढी भाखा नाघेको				
	२.३ अन्य संचालन खर्च				
	२.४ खराब ऋण अपलेखन				
	२.५ कर्मचारी खर्च				
३	खुदनाफा/नोक्सान				
१	बचत गर्ने सदस्य संख्या:				
	१.१ व्यक्तिगत सदस्य				
	१.२ संस्थागत सदस्य				
२	बचत ब्याजदर:				
	२.१ न्यूनतम				
	२.२ अधिकतम				
३	३.१ बचत गर्ने पुरुष:				
	३.२ बचत गर्ने महिला:				
	३.३ अन्य बचत गर्ने:				

	बचत गर्ने जम्मा:				
४	कर्मचारी संख्या				
	४.१ पुरुष:				
	४.२ महिला:				
	४.३ अन्य:				
	जम्मा:				

हस्ताक्षर:- .

कार्यकारी प्रमुख/अध्यक्षको नाम:-

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी संघसंस्था सञ्चालन, अनुगमन तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी मापदण्ड, २०८०

अनुसूची-८(दफा २७ सँग सम्बन्धित)उम्मेदवारी दरखास्त

श्री निर्वाचन अधिकृत

निर्वाचन उपसमिति,

विषय: उम्मेदवारी दर्ता गरि दिने ।

..... को सञ्चालक/लेखा समितिको पदमा निर्वाचित भई संस्थाको सेवा गर्ने इच्छा भएकोले मिति: मा सम्पन्न हुने निर्वाचनमा उम्मेदवार बन्न यो दरखास्त पेश गरेको छु । म बाहेक यस संस्थाको सञ्चालक र लेखा समितिको कुनै पनि पदमा मेरा नातेदार उम्मेदवार नभएको, म यस प्रकृतिको अन्य कुनै संस्थाको सञ्चालक र लेखा समितिको पदमा कार्यरत नरहेको, यस संस्थामा मैले निरन्तर रूपमा मिति. (देखी सदस्य भई हालसम्म संस्थाको नीति कार्यक्रम अनुसार सदस्यको जिम्मेवारी इमान्दारीपूर्वक निर्वाह गरि आएको, संस्थाको भाखा नाघेको साँवा ब्याज भुक्तान गर्न र म्याद भुक्तान भएका बुझाउन बाँकी कुनै रकम नरहेको, हाल पनि संस्थाले कारोबार गर्न अनुमति प्राप्त गरेको भौगोलिक क्षेत्रमा स्थायी बसोबास रहेको, बैंक तथा वित्तीय कारोबारमा कालो सूचीमा नाम नपरेको र सहकारीको प्रचलित कानून तथा सहकारीका विश्वव्यापी मान्यता प्राप्त मूल्य र सिद्धान्तका वारेमा म जानकारी रहेको हुँदा मेरो उम्मेदवारी स्वीकृत हुन समेत अनुरोध गर्दछु । सहकारी ऐन, नियम, सहकारी विभागबाट जारी मापदण्ड र संस्था/संघको विनियम विपरित मेरो उम्मेदवारी भएमा सोही बमोजिम उम्मेदवारी खारेज भएमा मेरो कुनै आपत्ति छैन ।

निवेदक

दस्तखत:

उम्मेदवारको नाम थर:

मतदाता क्रम संख्या:

ठेगाना र सम्पर्क फोन नम्बर:

प्रस्तावक दस्तखत:

नाम थर:

मतदाता क्रम संख्या:

समर्थक दस्तखत:

नाम थर:

मतदाता क्रम संख्या:

यो दरखास्तपत्र मिति..... का दिन बजे श्री..... ले मेरो समक्ष प्रस्तुत गर्नु भएको व्यहोरा प्रमाणित गर्दछु ।

दस्तखत:

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-९(दफा २८ सँग सम्बन्धित)लेखा सुपरीवेक्षण समितिको वार्षिक प्रतिवेदन

सहकारी संस्थाको नाम, ठेगाना:

आ.व.

१. अधिल्लो साधारण सभाको निर्णयहरूको कार्यान्वयनको अवस्था:
२. आ.व. मा बसेको बैठक संख्या निर्णयहरू र निर्णयहरूको कार्यान्वयनको अवस्था:
३. ऋण लगानीको प्रक्रिया, ऋण बापतको सुरक्षण वा धितो सम्बन्धी व्यवस्था:
४. नगरपालिका, संघ र प्रदेश सहकारी विभागबाट जारी गरिएका मापदण्डहरूको पालना सम्बन्धी संक्षिप्त विवरण:
५. नगरपालिका, संघ र प्रदेश सहकारी विभाग वा सम्बन्धित संघले अनुगमन गरी दिइएको प्रतिवेदन अनुसारका निर्देशन/सुझावहरू कार्यान्वयन सम्बन्धी विवरणहरू:
६. पदाधिकारीहरूको पारिश्रमिक, भत्ता र अन्य सुविधाहरूको विवरण:
 - ६.१ पारिश्रमिक:
 - ६.२ भत्ता:
 - ६.३ अन्य सुविधाहरू:
७. कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्थाहरू:
 - ७.१ साधारण सभाबाट पारित कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी नियमावली भए/नभएको:
 - ७.२ कर्मचारी प्रशासन नियमावली प्रयोगमा ल्याइएको/नल्याइएको:
 - ७.३ भर्ना प्रक्रिया पारदर्शिता र प्रतिस्पर्धी भएको/नभएको:
 - ७.४ कार्यरत कर्मचारीहरू र कार्यवोझबीच तादम्यता रहेको/नरहेको:
 - ७.५ व्यवस्थापन प्रमुखको योग्यता र क्षमता सम्बन्धी विवरण:
 - ७.६ कर्मचारीहरूको भर्ना प्रक्रिया र संख्या:
 - ७.६.१ करार:
 - ७.६.२ अस्थायी:

७.६.३ स्थायी-

८. लेखा समितिले यसअघि दिइएका प्रतिवेदन बमोजिमका सुझावहरूको कार्यान्वयनको अवस्था:

९. लेखा समितिले उल्लिखित गर्न चाहेका अन्य विवरणहरू:

१०. लेखा समितिको सुझावहरू:

समितिको संयोजक

दस्तखत.....

लेखा समितिको सदस्य

दस्तखत.....

लेखा समितिको सदस्य

दस्तखत.....

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको सहकारी संघसंस्था सञ्चालन, अनुगमन तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी मापदण्ड, २०८०

आज्ञाले

रामहरि रिजाल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत